

Գրանցված
22.02.2010
11010093

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ
Հ Ր Ա Մ Ա Ն

№ 1052 - 7

«07» 12 2009

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 3102 «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ»
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի 16-րդ հոդվածի 2-րդ կետի պահանջով և հիմք ընդունելով ՀՀ ԿԳ նախարարի 2009թ. մայիսի 12-ի «Նախնական և միջին մասնագիտական կրթության պետական կրթական չափորոշիչների և ուսումնամեթոդական փաստաթղթերի վերաբերյալ փորձագիտական եզրակացություն տալու նպատակով ստեղծվող ոլորտային հանձնաժողովների կազմը՝ ըստ մասնագիտական խմբերի հաստատելու մասին» N 445-Ա/Ք հրամանով հաստատված ոլորտային հանձնաժողովների փորձագիտական եզրակացությունը.

ՀՐԱՍԱՅՈՒՄ ԵՄ

1. Հաստատել միջին մասնագիտական կրթության 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտության պետական կրթական չափորոշիչը՝ համաձայն հավելվածի:

2. Նախարարության աշխատակազմի նախնական և միջին մասնագիտական կրթության վարչությանը (պետ՝ Ա. Աղբալյան) և օրենսդրության և իրավաբանական վարչությանը (պետ՝ Ս. Գրիգորյան) սահմանված կարգով հրամանը ներկայացնել ՀՀ արդարադատության նախարարություն՝ պետական գրանցման:

3. Հրամանի կատարման հսկողությունը հանձնարարել նախարարի տեղակալ Ա. Ավետիսյանին:

ՆԱԽԱՐԱՐ

Ա. ԱՇՈՏՅԱՆ

**ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 3102 «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ»
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ**

ԳԼՈՒԽ 1.

**ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 3102 «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ**

1. Միջին մասնագիտական կրթության «Մասնագետ» որակավորման աստիճանի 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտությունը հաստատված է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006 թ. հունվարի 12-ի «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասնագիտությունների ցանկերը հաստատելու, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2000թվականի մայիսի 18-ի N 242 որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներ ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» N 73-Ն որոշմամբ:
2. ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության կողմից միջին մասնագիտական կրթության 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտության համար մասնագիտացումներ սահմանված չեն:
3. Միջին մասնագիտական կրթության 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրն ավարտած, պետական ամփոփիչ ատեստավորումն անցած շրջանավարտին շնորհվում է «Գյուղատնտես» որակավորում:
4. Միջին մասնագիտական կրթության 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը կարող է իրականացվել հետևյալ ձևերով`
  - 1) առկա,
  - 2) հեռակա,
  - 3) հեռավար (դիստանցիոն),
  - 4) դրսեկության (էքստեռնատ):
5. Միջին մասնագիտական կրթության 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի իրականացման համար Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006թ. հունվարի 12-ի «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասնագիտությունների ցանկերը հաստատելու, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2000 թվականի մայիսի 18-ի N 242 որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներ ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» N 73-Ն որոշմամբ սահմանվում են ուսումնառության հետևյալ նորմատիվային ժամկետները.
  - 1) կրթության առկա ձևով
    - ա. միջնակարգ (լրիվ) կրթության հիմքով 2 տարի
    - բ. հիմնական ընդհանուր կրթության հիմքով 3 տարի
  - 2) կրթության հեռակա ձևով
    - ա. միջնակարգ (լրիվ) կրթության հիմքով 3 տարի
  - 3) դրսեկության (էքստեռնատ) և հեռավար (դիստանցիոն) ձևերով ուսուցման տևողությունը համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007թ. սեպտեմբերի 6-ի «Նախնական

մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական հիմնական կրթական ծրագրերի հեռավար (դիստանցիոն) և դրսեկությամբ (էքստենսատով) ուսուցման կարգերը հաստատելու մասին» N 1028-Ն որոշմամբ սահմանված կարգի որոշում է ուսումնական հաստատությունը:

6. Միջին մասնագիտական կրթության 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության հիմքով յուրացնող ուսանողի ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալը 2772 ժամ է, առավելագույն ծավալը՝ 4482 ժամ: Հիմնական ընդհանուր կրթության հիմքով հիմնական կրթական ծրագրի յուրացման դեպքում ուսումնառության տևողությունն ավելանում է 52 շաբաթով:

ԳԼՈՒԽ 2.

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 3102 «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍՆԱԳԵՏԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՌՈՒԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

7. Միջին մասնագիտական կրթության 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտությամբ

մասնագետն իրականացնում է հետևյալ զբաղմունքները՝

- 1) Որոշել արտադրության համար մշակաբույսերի, գյուղատնտեսական կենդանիների և թռչունների տեսակները, անհրաժեշտ քանակը և պլանավորել հետագա աշխատանքները:
- 2) Ձեռք բերել համապատասխան քանակությամբ սերմեր, տնկիներ, անասնազխաքանակ, անհրաժեշտության դեպքում ներմուծել այլ երկրներից:
- 3) Ձեռք բերել անհրաժեշտ քանակությամբ և տեսակի պարարտանյութեր, թունաքիմիկատներ և անասնակեր:
- 4) Կազմակերպել առավել արդյունավետ տեխնոլոգիական մեթոդներով բանջարեղենի, տնկիների և սերմերի արտադրություն:
- 5) Կազմակերպել հողի նախապատրաստումը, կատարել ցանքս, տնկում, մշակաբույսերի խնամում, ոռոգում և բերքահավաք:
- 6) Ստեղծել կերի կայուն բազա, կազմել կենդանիների կերակրման կերաբաժին ըստ անասնատեսակների:
- 7) Սահմանել ամենօրյա հսկողություն կենդանիների և թռչունների կերակրմանը, կապված դրանց առանձնահատկությունների հետ:
- 8) Կազմակերպել բուսաբուծական մթերքների արտադրություն, պահպանում և իրացում:
- 9) Կազմակերպել անասնաբուծական մթերքների արտադրություն, պահպանում և իրացում:
- 10) Պահպանել սննդի արտադրությանը ուղղված անհրաժեշտ միջոցառումներ և իրականացնել անվտանգության նորմերը:
- 11) Պահպանել շրջակա միջավայրի մաքրությունը և ապահովել էկոլոգիապես մաքուր գյուղատնտեսական արտադրանք:
- 12) Կազմակերպել մեքենայական պարկի արդյունավետ աշխատանքը, համալրելով այն արդի տեխնիկական միջոցներով և աշխատող կենդանական քարշի ուժով:
- 13) Ապահովել գյուղատնտեսական մթերքների իրացումը:
- 14) Կատարել համապատասխան վերլուծություն և որոշել տնտեսության առանձին ճյուղերի արդյունավետությունը և դրանց հետագա գործունեության ուղղվածությունը:
- 15) Իրականացնել միջոցառումներ արտադրության բոլոր տեղամասերում տնտեսական արդյունավետության բարձրացման և ռեսուրսային պոտենցիալի լիարժեք օգտագործման ուղղությամբ:
- 16) Որոշակի պարբերությամբ (3-5 տարի) մասնակցել որակավորման բարձրացման և վերապատրաստման դասընթացներին:

- 17) Ապահովել գյուղացիական տնտեսության աշխատակիցների արդյունավետ աշխատանքը:
- 18) Կատարել ռիսկերի գնահատում և ձեռնարկել համապատասխան քայլեր դրանց կանխարգելման և/կամ ապահովագրման նպատակով:
- 19) Ապահովել աշխատանքի պաշտպանության և անվտանգության կանոնների կատարումը:

8. Միջին մասնագիտական կրթության 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտությամբ մասնագետի՝ զբաղմունքների ոլորտում մասնագիտական պարտականություններն են.

- 1) Արտադրության կազմակերպման, անհրաժեշտ քանակով նյութերի և բաղադրիչների ձեռք բերման պլանների կազմում և հաշվետվությունների ներկայացում:
- 2) Բուսաբուծական և անասնաբուծական մթերքների արտադրության կազմակերպման հետ կապված գործառնությունների իրականացում, գործող չափորոշիչներին համապատասխան արտադրվող մթերքների որակի և քանակի ապահովում:
- 3) Բուսաբուծական և անասնաբուծական մթերքների արտադրության կազմակերպում և պահպանում: Գործող չափանիշների համաձայն մթերքների բարձր որակի ապահովում և կորուստների կրճատում:
- 4) Մեքենայական պարկի աշխատանքի վերահսկում, համալրում այն արդի տեխնիկական միջոցներով և կենդանական քարշող ուժով: Ազրեգատների նախապատրաստման, գյուղատնտեսական մեքենաների, գործիքների և այլ տեխնիկական միջոցների տեխնիկական սպասարկումների և նորոգումների իրականացում անհրաժեշտ ժամկետներում:

ԳԼՈՒԽ 3.

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՅԱՆՋՆԵՐ ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 3102 «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ

9. Միջին մասնագիտական կրթության 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար պետք է ապահովվի՝

- 1) մասնագիտական գործունեության բնագավառի կարողություններն ու հմտությունները ձեռք բերելու համար պահանջվող ծավալով տեսական ու գործնական գիտելիքների յուրացում,
- 2) աշխատանքային և մասնագիտական պարտականությունները կատարելու ընթացքում աշխատանքային կոլեկտիվի անդամների և ղեկավարների հետ հաղորդակցվելու, մասնագիտական և ընդհանուր բնույթի հարցեր ներկայացնելու, դրանք պարզաբանելու կարողության ձևավորում,
- 3) ինչպես տիպական, այնպես էլ որոշակի փոփոխվող գործոններով իրավիճակներում մասնագիտական հարցերի լուծումների տարբերակներ առաջարկելու համար անհրաժեշտ կարողությունների ձևավորում,
- 4) մասնագիտական խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ փաստերը և տեղեկատվությունը որոշակի սոցիալական և էթիկական հարցերի հետ որպես մեկ ամբողջություն դիտարկելու, ակտիվ քաղաքացիական գիտակցության դրսևորման կարողության ձևավորում,
- 5) մասնագիտական գործունեության գործառնությունները կիրառվող նորմաների սահմաններում իրականացնելու հմտությունների ձևավորում,
- 6) ինքնազարգացման և մասնագիտական կատարելագործման նպատակով իր և աշխատակիցների ուսումնառության կարիքները գնահատելու, դրանք իրագործելու ուղիներն առաջարկելու կարողության ձևավորում,
- 7) մասնագիտական և ընդհանուր բնույթի տեղեկատվության գոյություն ունեցող աղբյուրներից օգտվելու, անհրաժեշտ տեղեկատվությունը ձեռք բերելու կարողության ձևավորում,

- 8) աշխատանքային խմբի գործունեությունը կազմակերպելու, խմբի անդամներին ուղղորդելու, նրանց անհատական հնարավորությունները գնահատելու և արդյունավետ օգտագործելու հմտությունների զարգացում,
- 9) ընթացիկ մասնագիտական խնդիրների լուծման ժամանակ ռազմավարական մոտեցումների տարրեր կիրառելու կարողությունների ձևավորում:

ԳԼՈՒԽ 4.

ՊԱՅԱՆԱՑՆԵՐ 3102 «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐՏԱԴԻՐ ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ

10. Միջին մասնագիտական կրթության 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքների բնագավառում շրջանավարտի համար պետք է ապահովի՝

- 1) իմանալ ՀՀ Սահմանադրության, տվյալ բնագավառի աշխատանքները, մարդու և հասարակության, քաղաքացիների միջև հարաբերությունները կարգավորող օրենքների և նորմատիվ փաստաթղթերի հիմնական դրույթները,
- 2) տիրապետել հայոց լեզվին,
- 3) հաղորդակցվել երկու օտար լեզուներով,
- 4) պատկերացում ունենալ առողջ կենսակերպի մասին, տիրապետել ֆիզիկական կատարելագործման ունակություններին և հմտություններին,
- 5) դրսևորել ազգային և համաշխարհային պատմության և մշակույթի որոշակի իմացություն,
- 6) պատկերացում ունենալ անձի և հասարակության զարգացման օրինաչափությունների, հասարակության սոցիալական կառուցվածքի, շարժումների, քաղաքականության սուբյեկտների, քաղաքական հարաբերությունների և գործընթացների մասին,
- 7) իմանալ հոգեբանության, միջանձնային փոխհարաբերությունների վարվելակերպի տարրերը,
- 8) իմանալ տնտեսագիտության տեսության հիմնադրույթները, մակրոտնտեսության և միկրոտնտեսության օրենքները, անցումային շրջանի տնտեսության առանձնահատկությունները:

11. Միջին մասնագիտական կրթության 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը մաթեմատիկական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների բնագավառում շրջանավարտի համար պետք է ապահովի՝

- 1) ծանոթ լինել էկոլոգիական հիմնական հասկացություններին, բնապահպանական գլոբալ և տարածաշրջանային հիմնախնդիրներին,
- 2) պատկերացում ունենալ արտակարգ իրավիճակների մասին, տիրապետել արտակարգ իրավիճակներում գործելու սկզբունքներին, ծանոթ լինել փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման կառույցներին և փրկարարական տեխնիկային, կարողանալ օգտագործել անհատական պաշտպանության միջոցներ:

12. Միջին մասնագիտական կրթության 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը պետք է ըստ աղյուսակ 1-ում բերված մոդուլների ապահովի շրջանավարտի կողմից առանցքային հմտություններին տիրապետում:

13. Միջին մասնագիտական կրթության 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար պետք է ըստ աղյուսակ 2-ում բերված մոդուլների ապահովի ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողությունների ձեռքբերում:

ԳԼՈՒԽ 5.

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 3102 «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ»
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ

14. Միջին մասնագիտական կրթության 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության կադրային ապահովության և կադրային համապատասխանության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Միջին մասնագիտական կրթության 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտությամբ մասնագետի պատրաստման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատություններում ուսումնական գործընթացն իրականացնում են մանկավարժական և ուսումնասօժանդակ անձնակազմի աշխատողները:

2) Հաստատության մանկավարժական աշխատողների կազմում ընդգրկվում են դասախոսներ, արտադրական ուսուցման վարպետներ: Դասախոսական անձնակազմի աշխատողները, որպես կանոն, պետք է ունենան իրենց կողմից ուսուցանվող դասընթացի գծով բարձրագույն մասնագիտական կրթություն: Հատուկ մասնագիտական դասընթացները պարապող դասախոսների համար մասնագիտական աշխատանքի փորձի առկայությունը ցանկալի է:

3) Ուսումնական պրակտիկան վարող արտադրական ուսուցման վարպետը կարող է ունենալ ինչպես բարձրագույն մասնագիտական, այնպես էլ միջին մասնագիտական կրթություն, մասնագիտական աշխատանքի փորձ: Առանձին մասնագիտությունների գծով ուսումնական պրակտիկան կամ նրա որոշակի մասերը կարող է վարել նաև արհեստագործական կրթություն և բավարար մասնագիտական որակավորում ունեցող արհեստավորը:

4) Արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները վարում է մասնագիտական դասընթացի դասախոսը:

15. Միջին մասնագիտական կրթության 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության ուսումնամեթոդական ապահովության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Միջին մասնագիտական կրթության 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի իրականացումը պետք է ապահովված լինի ուսանողի համար մատչելի տեղեկատվական նյութերով (գրադարանային ֆոնդ, տվյալների համակարգչային բազա), ինչն, ըստ բովանդակության պետք է համապատասխանի մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված առարկաների և մոդուլների լրիվ ցանկին: Այդ առարկաների և մոդուլների, ինչպես նաև ուսումնական գործընթացի կազմակերպման բոլոր ձևերի գծով (տեսական, գործնական պարապմունքների, ուսումնական, արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաների, կուրսային և դիպլոմային աշխատանքների) պետք է առկա լինեն դասագրքեր, ուսումնամեթոդական, մեթոդական ձեռնարկներ, ուղեցույցեր, գործնական խաղերի սցենարներ, թեստային հանձնարարականների հավաքածուներ, ալգորիթմներ, մեթոդական մշակումներ, ցուցումներ, երաշխավորություններ, տեղեկատվական գրականություն, դիտողական նյութեր, ուսուցման տեխնիկական միջոցներ, ինչպես նաև միջանկյալ և ամփոփիչ ատեստավորման նյութեր:

16. Միջին մասնագիտական կրթության 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող կազմակերպության նյութատեխնիկական ապահովության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Ուսումնական կաբինետների երաշխավորվող ցանկը`

- ա. հայոց լեզվի,
- բ. ռուսաց և օտար լեզուների,
- գ. պատմության,
- դ. գյուղատնտեսության էկոնոմիկայի,
- ե. մեթոդական,
- զ. կենսագործունեության անվտանգության և բնապահպանության:

2) Ուսումնական լաբորատորիաների երաշխավորվող ցանկը՝

- ա. քիմիայի,
- բ. կենսաբանության,
- գ. ագրոքիմիայի,
- դ. բուսաբուծության,
- ե. պտուղ բանջարեղենի վերամշակման տեխնոլոգիայի,
- զ. անասնաբուծության,
- է. գյուղատնտեսական արտադրության մեքենայացման,
- ը. ինֆորմատիկայի:

4) Սպորտային համալիր՝

- ա. մարզադահլիճ,
- բ. մարզահրապարակ,

Կրթական ծրագիր իրականացնող կազմակերպությունը, ելնելով անհրաժեշտությունից, կարող է ձևավորել լրացուցիչ կաբինետներ, լաբորատորիաներ, արհեստանոցներ:

17. Միջին մասնագիտական կրթության 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Ուսանողի շաբաթական ուսումնական բեռնվածության առավելագույն ծավալը չպետք է գերանցանցի 54 ժամը՝ ներառյալ լսարանային և արտալսարանային ուսումնական աշխատանքի բոլոր տեսակները:

2) Ուսումնառության ընթացքում ուսանողի բեռնվածությունը պարտադիր լսարանային պարապմունքներով չպետք է գերազանցի շաբաթական 36 ժամը, ինչը նաև ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալն է, ընդ որում՝ նշված ծավալը չի ներառում նախասիրական առարկաների պարապմունքները, խորհրդատվությունները և լրացուցիչ արտալսարանային պարապմունքները:

3) Ուսումնական խմբի համար սահմանվում են խորհրդատվության ժամեր յուրաքանչյուր ուսումնական տարում մինչև 100 ժամ:

4) Ուսումնական տարվա սկիզբը և ավարտը բոլոր կուրսերում որոշվում է ուսումնական պլաններով:

5) Նախասիրական առարկաների ցանկը, դրանց ծավալը (ոչ ավել, քան շաբաթական 4 ժամ առանձին դասացուցակով) և ուսուցման ժամկետները յուրաքանչյուր ուսումնական տարում որոշվում է հաշվի առնելով ուսանողների ընտրությունը:

6) Հեռակա ձևով ուսուցման դեպքում ուսումնական տարվա ընթացքում դասախոսների հետ ուսանողների պարապմունքների ծավալը պետք է կազմի ոչ պակաս, քան 160 ժամ:

18. Միջին մասնագիտական կրթության 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի պրակտիկաների կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Միջին մասնագիտական կրթության 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի որոշակի մասի ուսուցումն իրականացվում է ուսումնական (տեսական ուսուցմամբ և/կամ առանց տեսական ուսուցման), արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաների

ձևով: Պրակտիկաների ընթացքում ուսանողները կատարելագործում են իրենց գործնական հմտությունները:

2) Պրակտիկայի տևողությունը սահմանվում է մասնագիտության ուսումնական պլանով:

3) Պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերը կազմում և հաստատում են ուսումնական հաստատությունները:

4) Պրակտիկաների անցկացումը վարում են արտադրական ուսուցման վարպետները, դասախոսները:

5) Ռեսուրսական պրակտիկաներն անց են կացվում պրակտիկայի ծրագրի կատարումն ապահովելու համար բավարար կահավորում ու տեխնիկական հագեցում ունեցող ուսումնական, ուսումնա-արտադրական արհեստանոցներում, ուսումնական տնտեսություններում, ուսումնափորձնական տեղամասերում, ուսումնական հաստատության այլ ուսումնաօժանդակ օբյեկտներում, ինչպես նաև արտադրական կազմակերպություններում, հաստատություններում :

6) Արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները, որպես կանոն, անց են կացվում պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերի բովանդակությանը համապատասխան պայմաններ ունեցող կազմակերպություններում:

19. Միջին մասնագիտական կրթության 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնելու ընթացքում ուսանողների միջանկյալ և ամփոփիչ ատեստավորումների նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Միջին մասնագիտական կրթության 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրով ուսուցման ընթացքը վերահսկելու և արդյունքների ձեռքբերումը գնահատելու նպատակով անց է կացվում ուսանողների միջանկյալ ատեստավորում, իսկ որակավորում շնորհելու համար՝ շրջանավարտների պետական ամփոփիչ ատեստավորում:

2) Միջանկյալ ատեստավորում կարող է անցկացվել ինչպես ուսումնական կիսամյակի ընթացքում այնպես էլ վերջում:

3) Ռեսուրսական կիսամյակի սկզբում ուսանողը տեղեկացվում է կիսամյակի ընթացքում միջանկյալ ատեստավորման բնույթի, ներառվող նյութի ծավալի և ժամկետների մասին:

4) Միջանկյալ ատեստավորման համար ընտրված ուսումնական նյութը չի կարող ավելին լինել երկու անընդմեջ կիսամյակների նյութից:

5) Շրջանավարտների պետական ամփոփիչ ատեստավորումը երաշխավորվում է անց կացնել առանձին առարկաներից կամ մոդուլներից քննության, համալիր (միջառարկայական կամ միջմոդուլային) քննության կամ ավարտական (դիպլոմային) աշխատանք կատարելու և պաշտպանելու ձևով:

6) Պետական ամփոփիչ ատեստավորման ընտրված ձևը և ներառվող նյութի ծավալը պետք է հնարավորություն տա համոզվել սույն չափորոշչով 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտությանը մասնագետի համար սահմանված պահանջներին շրջանավարտի համապատասխանության մեջ:

ԳԼՈՒԽ 6.

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 3102 «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԸ ԵՎ ՆՐԱ ՊԱՐՁԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐԸ

20. Միջին մասնագիտական կրթության 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացվում է համաձայն աղյուսակ 3-ում բերված օրինակելի ուսումնական պլանի.

21. Միջին մասնագիտական կրթության 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնող կազմակերպությունը օրինակելի ուսումնական պլանը կիրառելիս՝

- 1) սույն չափորոշչով սահմանված օրինակելի ուսումնական պլանի հիման վրա կազմում և հաստատում է աշխատանքային ուսումնական պլանը,
- 2) աշխատանքային ուսումնական պլանը կազմելիս կարող է մինչև 5% չափով փոփոխել դասընթացների և մոդուլների ժամաքանակը,
- 3) կարող է փոփոխել առանձին առարկաների և մոդուլների ծրագրային նյութի բովանդակությունը 15%-ի սահմաններում՝ չփոփոխելով արդյունքները և կատարման չափանիշները,
- 4) առարկայի և /կամ/ մոդուլի ընդհանուր ժամաքանակի սահմաններում որոշում է տեսական, գործնական և լաբորատոր պարապմունքների ժամաքանակները,
- 5) պրակտիկայի համար նախատեսված շաբաթների սահմաններում որոշում է ուսումնական և արտադրական պրակտիկաների տևողությունները, անցկացման ժամկետները, նախաավարտական պրակտիկայի տևողությունը,
- 6) մասնագիտական առարկաների և մոդուլների ուսումնական ծրագրերը կազմելիս հաշվի է առնում գործատուների, գործադիր իշխանությունների, մասնագիտական ոլորտը կառավարող պետական լիազորված մարմինների, այլ շահագրգիռ սուբյեկտների (սոցիալական գործընկերների) առաջարկությունները,
- 7) ընտրում է շրջանավարտների՝ սույն չափորոշչով երաշխավորված ամփոփիչ ատեստավորման ձևերից մեկը:

Միջին մասնագիտական կրթության 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի առանցքային հմտությունների մոդուլներ

ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՄԱՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ՀՂՀ4-09-001
Մոդուլի նպատակը	Սովորողի մոտ ձևավորել աշխատանքային ու մասնագիտական գործունեության ընթացքում, ինչպես նաև անձնական կյանքում արդյունավետ և ակտիվ հաղորդակցվելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Սահմանել ուսումնառության անձնական նպատակները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է սահմանում ուսումնառության անձնական նպատակները, բ. ճիշտ է պլանավորում և կիրառում ուսումնառության անձնական նպատակների ձեռքբերմանն ուղղված ուսումնառության գործընթացները, գ. ճիշտ է սահմանում ուսումնառության տարբեր եղանակները:
Ուսումնառության արդյունք 2	Բանավոր և գրավոր տեղեկատվական հաղորդում կատարել պարզ թեմաների և տեքստերի մասին
Կատարման չափանիշներ	ա. օգտագործում է բանավոր և գրավոր խոսքի համապատասխան կառուցվածք, բ. հաղորդումը պարունակում է պարզ տեղեկատվություն, կարծիքներ կամ գաղափարներ, գ. տեղեկատվության առանձնացում /խմբավորումը կատարում է նպատակային, դ. հաղորդումը իրականացնում է հաշվի առնելով իրավիճակը և լսարանը:
Ուսումնառության արդյունք 3	Նախաձեռնել, պահպանել, եզրափակել երկխոսություններ և քննարկումներ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կիրառում «ակտիվ ունկնդրման» ժամանակ օգտագործվող հմտությունները, (պարզաբանումներ ստանալու ձգտումը, գրառումներ կատարելը, ամփոփելը), բ. ազատ կերպով ձևակերպում, արտահայտում և պաշտպանում է իր գաղափարները, տեսակետներն ու կարծիքները, գ. ցուցաբերում է համոզելու կարողություն, դ. կատարում է ճիշտ ամփոփում /եզրափակում:
Ուսումնառության արդյունք 4	Մեկնաբանել սխեմաներ, աղյուսակներ, դիագրամներ, քարտեզներ և նկարներ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է նախանշում սխեմաների, աղյուսակների, դիագրամների, քարտեզների և նկարների նշանակությունը և նրանց միջև եղած տարբերությունները, բ. ճիշտ է մեկնաբանում առաջադրված սխեմաները, աղյուսակները, դիագրամները, քարտեզները և նկարները. գ. մեկնաբանման ընթացքում օգտագործում է խոսքի համապատասխան կառուցվածք:
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԱԱՕ 4-09-001
Մոդուլի նպատակը	Սովորողի մոտ ձևավորել կազմակերպություններում աշխատանքի անվտանգության կանոնների պահպանման, աշխատանքի պաշտպանության միջոցառումների իրականացման և առաջին օգնության կազմակերպման կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան

Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարարման կարգակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ աշխատանքի պաշտպանության իրավական և կազմակերպչական դրույթները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի պաշտպանության վերաբերյալ իրավական ակտերը. բ. ճիշտ է ներկայացնում կազմակերպություններում աշխատանքի պաշտպանության կազմակերպման ներքին նորմատիվային փաստաթղթերը. գ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի պաշտպանության նորմերի և կանոնների խախտման հետ կապված պատասխանատվությունը. դ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի պաշտպանության նորմերի և կանոնների պահպանման նկատմամբ վերահսկողության ձևերը և մեխանիզմները: ե. ճիշտ է ներկայացնում արտադրությունում դժբախտ դեպքերի և պատահարների հետաքննության, փաստաթղթավորման և հաշվառման կարգը. զ. ճիշտ է ներկայացնում արտադրության տարբեր մակարդակների ղեկավարների պատասխանատվությունը աշխատանքի պաշտպանության նորմերի պահպանման վերաբերյալ:
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ անվտանգության տեխնիկայի նորմերը և կանոնները կազմակերպություններում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում տեխնոլոգիական սարքավորումների, մեխանիզմների շահագործման անվտանգության տեխնիկայի հիմնական պահանջները. բ. ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրամատակարարության կանոնները և պաշտպանությունը. գ. ճիշտ է ներկայացնում հակահրդեհային պաշտպանության կանոնները. դ. ճիշտ է ներկայացնում ճնշման տակ աշխատող սարքավորումների և մեխանիզմների անվտանգ շահագործման կանոնները:
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ արտադրական սանիտարիայի և հիգիենայի պահանջները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում արտադրական սանիտարիայի և հիգիենայի հասկացությունները. բ. ճիշտ է ներկայացնում արտադրական միկրոկլիմայի նկատմամբ նորմատիվային պահանջները. գ. ճիշտ է թվարկում արտադրական աղմուկից և ցնցումներից պաշտպանվելու միջոցները. դ. ճիշտ է ներկայացնում արտադրական լուսավորվածությանը ներկայացվող պահանջները և նորմերը:
Ուսումնառության արդյունք 4	Ցուցաբերել առաջին օգնություն
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ցուցադրում արհեստական շնչառության իրականացումը. բ. ճիշտ է ցուցադրում սրտի աշխատանքի վերականգնման իրականացումը. գ. ճիշտ է ցուցադրում արյան հոսքի դադարեցման իրականացումը և ճիշտ է դնում վիրակապ. դ. ճիշտ է վիրակապում կոտրվածքները. ե. ճիշտ է ցուցադրում այրվածքների դեպքում առաջին օգնության ցուցաբերումը. զ. ճիշտ է ցուցադրում էլեկտրահարման դեպքում առաջին օգնության իրականացումը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՌՈՒԹՅԱՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԸԱՀ 4-09-001
Մոդուլի նպատակը	Սովորողին գիտելիքեր տալ աշխատանքային գործունեության ընթացքում հաջողության հասնելու նախապայմանների մասին, ինչպես նաև ձևավորել ցանկացած բնագավառում անհրաժեշտ աշխատանքային կուլտուրա և էթիկա դրսևորելու, ղեկավարի և գործընկերների հետ արդյունավետ հարաբերվելու, առաջացած աշխատանքային խնդիրներն ընկալելու և համապատասխան լուծումներ տալու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ

Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Տիրապետել աշխատանքի տեղավորվելու կարողությունների
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում գործող աշխատանքային օրենսգրքի անհրաժեշտ դրույթները. բ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի որոնման ժամանակակից միջոցները և տեխնոլոգիաները, աշխատանքի ընդունվելու և աշխատանքից ազատվելու համար անհրաժեշտ բոլոր գործընթացները. գ. ճիշտ է կազմում գրավոր ինքնակենսագրություն (CV). դ. ճիշտ և մանրամասն բանավոր ներկայացնում է իր կենսագրությունը:
Ուսումնառության արդյունք 2	Դրսևորել անհրաժեշտ վերաբերմունք աշխատանքի և աշխատավայրի նկատմամբ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի և շրջապատի նկատմամբ դրական տրամադրվելու կարողությունները. բ. ճիշտ է ներկայացնում գործերը նկերների նկատմամբ հարգալից վերաբերմունքի և արդյունավետորեն հարաբերվելու օրինակներ. գ. առաջադրված իրավիճակում ցուցաբերում է պատասխանատվության դրսևորումներ. դ. ցուցաբերում է գործընկերոջը և ղեկավարին ուշադիր լսելու և հասկանալու դրսևորումներ:
Ուսումնառության արդյունք 3	Տիրապետել աշխատանքի կուլտուրային և էթիկային, արդյունավետ աշխատել թիմում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում կազմակերպության նպատակները, արժեքները և կիրառվող ընդհանուր աշխատանքային մեթոդները, աշխատանքային և միջանձնային հարաբերությունները. բ. ճիշտ է ներկայացնում թիմային աշխատանքի հիմնական սկզբունքները. գ. ճիշտ է ներկայացնում թիմային խնդիրների լուծման մեթոդները, դ. թիմային աշխատանքի առաջադրված իրավիճակում դրևորում է անհրաժեշտ վարքագիծ՝ ցուցաբերելով փոխօգնություն, համբերատարություն, նվիրվածություն աշխատանքին և ընկերներին: ե. ճիշտ վերաբերմունք է դրսևորում և հարգալից է կոնֆլիկտային գործընկերների նկատմամբ. զ. առաջարկում է խնդրի ճիշտ լուծումներ առաջադրված պրոբլեմային իրավիճակում:
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ աշխատանքում հաջողության հասնելու նախապայմանները և պատշաճ հարաբերվել ղեկավարի հետ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում աշխատանքային կարգապահության և ճշտապահության կարևորությունը. բ. ճիշտ է ներկայացնում ղեկավարի հետ հարաբերվելու ձևերը, իր և ղեկավարի իրավունքներն ու պարտականությունները. գ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի արդյունավետության ու որակի ապահովման ընդհանուր սկզբունքները:
Ուսումնառության արդյունք 5	Դրսևորել քննադատական մտածողություն
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է գնահատում տեղեկատվության հուսալիության և զգացմունքայնության աստիճանը. բ. ստացած տեղեկատվությունը ճիշտ և արդյունավետորեն համադրում է առկա գիտելիքների հետ. գ. իրականացնում է կառուցողական քննադատություն և ճիշտ է բացատրում կառուցողական քննադատության կարևորությունը:
Ուսումնառության արդյունք 6	Կառավարել սթրեսը և ժամանակը, լուծել պրոբլեմներ և կոնֆլիկտներ»
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում սթրեսի կանխարգելման և անխուսափելի սթրեսին դիմակայելու մեթոդները. բ. ճիշտ է կազմում իր աշխատաբնային պլանը (պայմանական աշխատանքային պլան). գ. ճիշտ է ներկայացնում ժամանակի արդյունավետ օգտագործման միջոցները: դ. բացահայտում է և ճիշտ է սահմանում պրոբլեմը տրված իրավիճակում, ե. ճիշտ է վերլուծում պրոբլեմը, տալիս է լուծման ճիշտ տարբերակ և գնահատում արդյունքը. զ. բացահայտում է ցանկացած կոնֆլիկտի պատճառները.

	է. ճիշտ է ներկայացնում կոնֆլիկտի կանխարգելման եղանակները, կարողանում է դրանց տալ արագ ու արդյունավետ լուծումներ:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ՕՊԵՐԱՏՈՐՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ՀՕՀ4 - 09 - 001
Մոդուլի նպատակը	Տալ տարրական գիտելիքներ MICROSOFT WORD տեքստային խմբագրի մասին, ուսանողի մոտ զարգացնել տեքստային փաստաթղթերի պատրաստման, խմբագրման, դրանց ֆորմատավորման ու ձևավորման, ինչպես նաև փաստաթղթերի պահպանման, տպագրման և ինտերնետ ցանցում աշխատելու տարրական հմտություններ:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում
Մոդուլի գնահատման կարգը	մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	WORD ծրագիր (հիմնական տեղեկություններ
Կատարման չափանիշներ	ա. իմանալ Microsoft Word ծրագրի պատուհանի կառուցվածքը բ. բացել նոր փաստաթուղթ գ. ստեղծաչարի օգնությամբ մուտքագրել տեքստ, մեծատառ նշաններ, սիմվոլներ, թվանշաններ, դ. տեղաշարժել Տեքստային ցուցիչը տեքստի մեջ ե. կատարել տարրական ուղղումներ տեքստում զ. փակել փաստաթուղթը է. բացել առկա փաստաթուղթը ը. իմանալ Zoom գործիքի հնարավորությունները
Ուսումնառության արդյունք 2	Տեքստերի տարրական ֆորմատավորում
Կատարման չափանիշներ	ա. պատրաստել Word ծրագիրը հայերեն և օտար լեզվով տեքստ մուտքագրելու համար բ. նշել բառերը և տեքստային հատվածները գ. կատարել մուտքագրված տեքստի պարզագույն ֆորմատավորում՝ դ. կատարել տողերի հավասարեցում ե. փոխել միջտողային տարածությունները զ. փոխել տեքստի գույնը Font Color գործիքով է. փոխել տեքստի գունային ֆոնը Highlight գործիքով ը. փոխել պարբերության խորությունները լուսանցքներից թ. չեղյալ հայտարարել (հրաժարվել) ֆորմատավորման կատարված գործողությունները ժ. վերականգնել ֆորմատավորման չեղյալ հայտարարված գործողությունները ժա. կրկնել ֆորմատավորման վերջին գործողությունը ժբ. մենյուի File\Page Setup հրամանի օգնությամբ փոխել լուսանցքների խորությունները Top, Bottom, Left, Right թվային դաշտերի օգնությամբ, ընտրել էջի ուղղածիզ (Portrait) կամ հորիզոնական (Landscape) դիրքերը, ընտրել թղթի չափերը Paper Size ցուցակի օգնությամբ ժգ. պատճենել տեքստը ժդ. տեղափոխել տեքստը ժե. տողադարձել տեքստը ժզ. համարակալել էջերը մենյուի Insert\Page Numbers... հրամանով
Ուսումնառության արդյունք 3	Փաստաթղթի պահպանում

Կատարման չափանիշներ	ա. իմանալ փաստաթղթերի պահպանման իմաստը, բ. պահպանել նոր ստեղծված փաստաթուղթը, գ. պահպանել փաստաթղթում կատարված ընթացիկ ֆորմատավորումները և փոփոխությունները:
Ուսումնառության արդյունք 4	Աղյուսակների պատրաստում և խմբագրում
Կատարման չափանիշներ	ա. պատրաստել աղյուսակ, բ. աղյուսակի մեջ մուտքագրել տեքստ, գ. կատարել ուղղումներ ու լրացումներ աղյուսակի մեջ, դ. ավելացնել նոր տողեր և նոր սյուներ աղյուսակի մեջ, ե. ջնջել աղյուսակի տողերը և սյուները, զ. փոխել սյունակի լայնությունը Սկնիկի օգնությամբ, է. փոխել տողի բարձրությունը Սկնիկի օգնությամբ, ը. փոխել աղյուսակի գծերի գույնը, թ. գունավորել աղյուսակի տողը և սյունը:
Ուսումնառության արդյունք 5	Գրաֆիկական խմբագրում և նկարագրողում
Կատարման չափանիշներ	ա. գծագրել գրաֆիկական օբյեկտներ, բ. գծագրել գրաֆիկական օբյեկտներ՝ օգտագործելով Autoshapes պատուհանի պատրաստի ձևերը, գ. գծագրել կանոնավոր պատկերներ, դ. ֆորմատավորել գրաֆիկական օբյեկտները՝ տեղափոխելով, պատճենելով, պտտելով, շրջելով, չափերը փոխելով, ե. խմբավորել գրաֆիկական օբյեկտները, զ. հավասարեցնել գրաֆիկական օբյեկտները իրար նկատմամբ, է. գծագրել տեքստային բլոկներ, ը. գունավորել գրաֆիկական օբյեկտները, թ. երանգավորել գրաֆիկական օբյեկտները, ժ. ստվերավորել գրաֆիկական օբյեկտները:
Ուսումնառության արդյունք 6	Փաստաթղթի տպագրում
Կատարման չափանիշներ	ա. նախադիտման ռեժիմում թերթել փաստաթուղթը, բ. իմանալ Print պատուհանի ֆունկցիաները, գ. տպագրել փաստաթուղթը:
Ուսումնառության արդյունք 7	Ինտերնետում աշխատելու իմացություն
Կատարման չափանիշներ	ա. իմանալ Ինտերնետ հասկացության նշանակությունը, բ. ճանաչել Internet Explorer ծրագիրը, իմանալ դրա նշանակությունը, գ. իմանալ Ինտերնետային Հասցե հասկացությունը, դ. իմանալ History հրամանի նշանակությունը, ե. իմանալ Favorites հրամանի նշանակությունը, զ. իմանալ Stop հրամանի նշանակությունը, է. իմանալ Refresh հրամանի նշանակությունը, ը. իմանալ Back և Forward կոճակների նշանակությունը, թ. պատճենել տեքստային ինֆորմացիան ինտերնետային էջից, ժ. պատճենել գրաֆիկական ինֆորմացիան ինտերնետային էջից, ժա. իմանալ ինֆորմացիայի որոնման ինտերնետային ծառայությունները,

	<p>ժբ. ըստ չափանիշների որոնել ինֆորմացիա, ժգ. ճիշտ օգտվել ինֆորմացիայի որոնման ինտերնետային ծառայություններից, ժդ. իմանալ էլեկտրոնային փոստի նշանակություն, ժե. ուղարկել և ստանալ էլեկտրոնային նամակներ:</p>
--	---

Աղյուսակ 2

Միջին մասնագիտական կրթության 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողությունների մոդուլներ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀՈՂԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՏԳ 4-09-001
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է տալ գիտելիքներ հողագոյացման, հողի կազմի և կառուցվածքի առանձնահատկությունների՝ մեխանիկական, ֆիզիկական ու կենսաբանական գործոնների նշանակության վերաբերյալ և գործնական կարողություններ՝ ուղղված հողի բերրիության բարձրացմանը, վերականգնմանը և բարելավմանը:
Մոդուլի տևողությունը	68 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կարողանալ ճիշտ շարադրել հողառաջացման բնական և պատմական գործոնները, հողառաջացման գործընթացը պայմանավորող բույսերի բնական խմբավորումները, ինչպես նաև հողի մորֆոլոգիական հատկանիշներն ու գեներտիկական հորիզոնները:
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է սահմանում հողառաջացման բնական և պատմական գործոնները ու հիմնական պայմանները՝ կլիման, բուսականությունը, ռելիեֆը, ժամանակը.</p> <p>բ. ճիշտ է շարադրում հողառաջացման գործընթացը պայմանավորող բույսերի բնական խմբավորումները՝ բարձրակարգ, ցածրակարգ.</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում հողի մորֆոլոգիական հատկանիշները և ծագումնաբանական հորիզոնները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Կարողանալ ճիշտ ներկայացնել հողի կառուցվածքը, այն քայքայող գործոնները, ճիշտ գնահատել հողի հիմնական ֆիզիկական և ֆիզիկաքիմիական հատկությունները և շարադրել տարբեր հողատիպերի բնութագիրը:
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում հողի կառուցվածքը, դրա նշանակությունը և այն քայքայող գործոնները /մեխանիկական, ֆիզիկական, կենսաբանական/.</p> <p>բ. ճիշտ է գնահատում հողի հիմնական ֆիզիկական և ֆիզիկաքիմիական հատկությունները՝ ծավալային կշիռ, տեսակարար կշիռ, ծակոտկենություն,</p> <p>գ. կարողանում է որոշել հողի ծավալային կշիռը, տեսակարար կշիռը, կապակցականությունը, փքվածությունը, առածականությունը, կաշեկիությունը,</p> <p>դ. ճիշտ է շարադրում ՀՀ տարբեր հողատիպերի նկարագիրը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողանալ ճիշտ ներկայացնել հողում հումուսի, հանքային և օրգանական նյութերի գոյացման գործընթացն ու աղբյուրները, հողում սննդատարրերի քանակը, դրանց փոխակերպումներն, այլ օրգանիզմների դերը նյութերի փոխարկման բնագավառում:
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է շարադրում հումուսի գոյացման գործընթացը և դրա նշանակությունը հողի բերրիության բարձրացման գործում.</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում հողում հանքային և օրգանական նյութերի գոյացման աղբյուրները,</p> <p>գ. կարողանում է շարադրել հողի քիմիական տարրերը, սննդանյութերի քանակը և մատչելիությունը բույսերի համար,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում հողում սննդատարրերի /ազոտ, ֆոսֆոր, կալիում, կալցիում, մագնեզիում և ծծումբ/</p>

	փոխակերպումները և այլ օրգանիզմների դերը նյութերի փոխարկման բնագավառում:
Ուսումնառության արդյունք 4	Կարողանալ ճիշտ շարադրել հողի ջրային, ջերմային, օդային, սննդային ռեժիմները:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում և որոշում հողի ջրային հատկությունները /հողի ջրունակություն, ջրաթափանցելիություն, ջուր բարձրացնելու և գոլորշիացնելու հատկություն/. բ. կարողանում է բացատրել հողում կուտակված ջրի ձևերը /գոլորշիացման խոնավություն, հիգրոսկոպիկ խոնավություն, գրավիտացիոն ջուր/, հողի ջրային և օդային ռեժիմների հատկություններն ու կարգավորման ձևերը, գ. կարողանում է ներկայացնել հողի ջերմային հատկությունները /ճառագայթակալում, ջերմունակություն, ջերմահաղորդականություն/, հողի ջերմային և սննդային ռեժիմներն ու կարգավորումները, բույսերին անհրաժեշտ սննդի տարրերը:
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՅՈՂԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԸ ԵՎ ԱԳՐՈՏԵԽՆԻԿԱՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՏԳ 4-09-002
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է տալ գիտելիքներ հողի մշակման նպատակների և խնդիրների, հողի հիմնական և մակերեսային մշակման համակարգերի, նրանց կիրառման եղանակների և ձևերի մասին, կապված բույսերի աճի և զարգացման համար համապատասխան պահանջների և հողային պայմանների ստեղծման հետ:
Մոդուլի տևողությունը	68 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կարողանալ ճիշտ շարադրել հողի մշակման անհրաժեշտությունը, նպատակը, խնդիրները, նրանց իրականացման տեխնոլոգիական գործընթացները:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում հողի մշակման նպատակը և անհրաժեշտությունը բ. ճիշտ է բացատրում հողի մշակման տեխնոլոգիական գործընթացները
Ուսումնառության արդյունք 2	Կարողանալ տալ հողի հիմնական և մակերեսային մշակումների եղանակները և ձևերը, բացատրել հողային գործոնների նկատմամբ մշակաբույսերի պահանջների առանձնահատկությունները:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է դասակարգում հողի հիմնական և մակերեսային մշակման եղանակները բ. կարողանում է բացատրել հողային գործոնների նկատմամբ մշակաբույսերի պահանջները
Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողանա ճիշտ բացատրել հողի մշակման համակարգերի կիրառումն ըստ բնակլիմայական գոտիների՝ կապված հողի ցանքային, հետցանքային և բերքահավաքին հաջորդող գործընթացների հետ:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է դասակարգում հողի մշակման համակարգերը տարբեր բնակլիմայական գոտիներում բ. կարողանում է շարադրել նախացանքային, ցանքային և հետցանքային գործընթացները գ. կարողանում է շարադրել բերքահավաքին հաջորդող գործընթացները
Ուսումնառության արդյունք 4	Կարողանա ճիշտ շարադրել ցելերի մշակման առանձնահատկությունները:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում ցելերի էությունը և տեսակները բ. ճիշտ է շարադրում ցելերի կիրառման պայմանները գ. ճիշտ է շարադրում ցելերի կատարման տեխնոլոգիաները
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՊԱՐԱՐՏԱՆՅՈՒԹԵՐԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՏԳ 4-09-003
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլը ուսումնասիրելուց հետո սովորողը պետք է կարողանա որոշել տվյալ հողի միավոր մակերեսին անհրաժեշտ պարարտանյութերի քանակը տվյալ մշակաբույսերի համար, գիտենա պարարտանյութերը հող մտցնելու եղանակները, կարողանա հաշվարկել և համատեղ կիրառել օրգանական, հանքային և բակտերիալ պարարտանյութեր: Կարողանա

	տարբերել և դասակարգել պարարտանյութերը ըստ սննդանյութերի պարունակության և ազդեցության բնույթի:
Մոդուլի տևողությունը	68 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար նախապես անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԳՏԳ -4-09-002 «Չողի մշակման համակարգերը և ազդեցությունները»:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարարման կարգի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կարողանում է շարադրել պարարտանյութերը հող մտցնելու ձևերը և եղանակները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է դասակարգել պարարտանյութերը բ. ճիշտ է շարադրում պարարտանյութերը հողը մտցնելու ձևերը գ. կարողանում է ներկայացնել տարբեր մշակաբույսերի համար անհրաժեշտ պարարտանյութերի տեսակները դ. կարողանում է հաշվարկել յուրաքանչյուր մշակաբույսի համար միավոր մակերեսի հաշվով պարարտանյութի նորմաները
Ուսումնառության արդյունք 2	կարողանում է բնութագրել օրգանական պարարտանյութերը
Կատարման չափանիշներ	ա. դասակարգում է օրգանական պարարտանյութերը (գոմաղբ, կոյաջուր, տորֆ, կոմպոստներ, թռչունների ծերտ) բ. ճիշտ է որոշում գոմաղբը դաշտ փոխադրելու ժամկետները և ընտրել գոմաղբը հող մտցնելու մեքենաները գ. կարողանում է կատարել գոմաղբի տեղափոխում և ցրում
Ուսումնառության արդյունք 3	կարողանում է բնութագրել հանքային պարարտանյութերը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է դասակարգում հանքային պարարտանյութերը բ. ճիշտ է շարադրում հանքային տարբեր պարարտանյութերի ազդեցությունը մշակաբույսերի վրա գ. կարողանում շարադրել հանքային պարարտանյութերը հող մտցնելու եղանակները և ժամանկետները
Ուսումնառության արդյունք 4	կարողանում է բնութագրել բակտերիալ պարարտանյութերը,
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է դասակարգում բակտերիալ պարարտանյութերը. բ. ճիշտ է շարադրում բակտերիալ պարարտանյութերի ազդեցությունը տարբեր մշակաբույսերի վրա. գ. կարողանում է որոշել տարբեր մշակաբույսերի մշակման համար անհրաժեշտ տարբեր բակտերիաների քանակը:
Ուսումնառության արդյունք 5	կարողանում է ներկայացնել պարարտացման համակարգը խոտադաշտային ցանքաշրջանառությունում,
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է ճիշտ շարադրել օրգանական և հանքային պարարտանյութերի օգտագործումը, բ. կարողանում է իրականացնել ցանքաշրջանառության մեջ օրգանական և հանքային պարարտանյութերի ճիշտ տեղաբաշխումը, գ. կարողանում է պլանավորել պարարտանյութերը հող մտցնելու միջոցառումները. դ. կուտակել, ճիշտ պահել և ժամանակին դաշտ փոխադրել, ե. հարստացնել տորֆով և պահպանել գոմաղբամբարներում, օգտագործելով ֆեկալները և մյուս բոլոր տեսակի թափոնները, զ. հավաքել մոխիրը, հայթայթել կիր, է. ժամանակին փոխադրել հանքային պարարտանյութերը և ճիշտ կազմակերպել պահպանումը, պատրաստել գրանուլցված օրգանահանքային պարարտանյութեր, ը. ցանել լյուպին կանաչ պարարտացման համար, թ. մեքենայացնել պարարտանյութերը հող մտցնելու և ծածկելու աշխատանքները և այլն:
Ուսումնառության արդյունք 6	Կարողանա որոշել օրգանական և անօրգանական պարարտանյութերի անհրաժեշտ քանակը տվյալ մշակաբույսի համար:
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է տալ պարարտանյութերի դասակարգումն ըստ սննդանյութերի պարունակության և ազդեցության բնույթի: բ. կարողանում է որոշել օրգանական և անօրգանական պարարտանյութերի անհրաժեշտ քանակը տվյալ մշակաբույսի համար:
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԲՈՒՅՍԵՐԻ ԿՅԱՆՔԻՆ ԱՆՐՈՒԹԵՇՏ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐԸ ԵՎ ՆՐԱՆՑ ՈՒԺԻՄՆԵՐԸ»	

Մոդուլի դասիչը	ԳՏԳ 4-09-004
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ստեղծել գիտելիքների բազա բույսերի աճը և զարգացումը ապահովող գործոնների՝ լույսի, ջրի և ջերմության վերաբերյալ, այսինքն տալ գիտելիքներ բույսի սնուցման գործընթացի՝ օդային և արմատային, նյութերի և էներգիայի փոխանակության՝ ֆոտոսինթեզի և շնչառության նշանակության, բույսի մեջ ջրի, հանքային աղերի և օրգանական նյութերի տրանսպորտի, բույսերի աճը կարգավորող հորմոնների, ինչպես նաև բույսերի կողմից միջավայրի տարբեր ջրային և ջերմաստիճանային պայմաններին հարմարվելու, բույսերի սերմերի ծլունակությանը անհրաժեշտ պայմանների՝ խոնավության, օդի, ջերմաստիճանի, վերաբերյալ:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջները	Ուսանողը պետք է նախապես տիրապետի «Երկրագործության և հողագիտության հիմունքներ» ԳՏԳ-4-09-001 մոդուլին
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարարմակարգակի ապահովումն է:
Ռեսուլտատային արդյունք 1	Կարողանալ ներկայացնել բույսին անհրաժեշտ գործոն՝ ջրի և նրանում լուծված աղերի նշանակությունը, բույսի արմատային սնուցումը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում արմատի փոխադրող հյուսվածքներով ջրի և հանքային աղերի, օրգանական նյութերի շարժումը, բ. ճիշտ է բացատրում արմատային ճնշման դերը բույսի արմատից ընծյուղ ջրի անընդհատ տեղաշարժման համար, գ. ճիշտ է բացատրում արմատային ճնշման և տերևներով ջրի գոլորշիացման գործընթացը, դ. ճիշտ է բացատրում բույսերի մոտ ջրի բավարարության ռեժիմը և կարող է բացատրել, թե ինչպես է բույսը ազատվում ավելորդ ջրից և հանքային աղերից, ե. ճիշտ է գնահատում և կարող է որոշել արմատը տարբեր պատճառներից վնասվելու դեպքում բույսի վիճակը:
Ռեսուլտատային արդյունք 2	Կարողանալ ներկայացնել բույսին անհրաժեշտ գործոն՝ լույսի դերը, ֆոտոսինթեզը որպես բույսի օդային սնուցում:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում տերևի դերը արեգակնային էներգիան կլանելու ֆոտոսինթեզ կատարելու գործընթացում, բ. ճիշտ է բացատրում ցողունի դերը տերևներին լույսով ապահովելու, տերևային և արմատային սնուցման կապը, գ. ճիշտ է բացատրում ֆոտոսինթեզի գործընթացը, որի արդյունքում բույսը օգտագործելով արեգակնային էներգիան ածխաթթու գազից և ջրից սինթեզում է օրգանական միացություն՝ գլյուկոզ, որն հետագայում փոխակերպվում է օսլայի, թաղանթանյութի, սպիտակուցների, ճարպերի և բույսին անհրաժեշտ այլ նյութերի, դ. ճիշտ է բացատրում բույսի շնչառությունը, որի արդյունքում բարդ նյութերը ճեղքվում են առաջացնելով էներգիա, որն անհրաժեշտ է սինթեզի գործընթացների համար, ե. ճիշտ է բացատրում տերևաթափը և նրա նշանակությունը բույսի համար:
Ռեսուլտատային արդյունք 3	Կարողանալ ներկայացնել բույսերի աճն ապահովող աճեցողության գործոնների՝ բուսական հորմոնների դերը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում ֆիտոհորմոնների դերը, նրանց խթանիչ և արգելակիչ ազդեցությունը նոր բողբոջների, նոր արմատների առաջացման գործում, բ. ճիշտ է բացատրում ֆիտոհորմոնների առաջացումը ընծյուղի գազաթային հատվածում:
Ռեսուլտատային արդյունք 4	Կարողանալ հիմնավորել բույսերի ադապտացիան միջավայրի տարբեր ջրային և ջերմաստիճանային պայմաններին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճանաչում է արմատային տիպերը, ձևափոխված արմատային համակարգերը ջուր և սննդային նյութեր կուտակելու նպատակով, բ. ճիշտ է բացատրում բույսի արմատների դերը միջավայրի տարբեր ջրային և ջերմաստիճանային պայմաններին հարմարվելու համար, գ. ճանաչում է տերևային տիպերը և ձևափոխությունները միջավայրի տարբեր ջրային և ջերմաստիճանային պայմաններին հարմարվելու համար, դ. ճիշտ է բացատրում տարբեր հողակլիմայական պայմաններում և ջրային ռեժիմներում բույսերի աճը:

Ուսումնառության արդյունք 5	Կարողանալ որոշել բույսերի սերմերի ծլունակությունը ապահովող անհրաժեշտ պայմանները՝ խոնավություն, օդ, որոշակի ջերմաստիճան
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում սերմի ծլման անհրաժեշտ գործոնները՝ խոնավություն, օդ, օպտիմալ ջերմաստիճան և ծլման էտապները, բ. ճանաչում է տարբեր գյուղատնտեսական մշակաբույսերի սերմերի ծլման ջերմաստիճանային պահանջները և սեզոնային ցանքը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԲԵՌՆԵՐԻ ԵՎ ԱՐՏԱԴՐԱՆՔԻ ՏԵՂԱՓՈԽՈՒՄ, ՊԱՅԵՍՏԱՎՈՐՈՒՄ, ԲԱՇԽՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՏԳ 4-09-005
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ տրանսպորտի դերի, բեռների տեսակի, նրանց քանակի և չափերի, բեռնափոխադրումների ծավալի որոշման, երթուղիների կազմման, բեռնման և բեռնաթափման ձևերի և միջոցների, ինչպես նաև բեռների և արտադրանքի պահեստավորման վերաբերյալ:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԳՏԳ- 4 - 09-003 մոդուլը «Պարարտանյութերի տեսակները և օգտագործումը»:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կարողանալ հստակ նկարագրել տրանսպորտային միջոցների տեսակները, նրանց կառուցվածքը և հնարավորությունները:
Կատարման չափանիշներ	ա. իշտ է շարադրում տրանսպորտային միջոցների տեսակները, կառուցվածքը, տեխնիկական ցուցանիշները և նշանակությունը, բ. ճիշտ է բացատրում տրանսպորտային միջոցների շահագործման ցուցանիշները:
Ուսումնառության արդյունք 2	Կարողանալ հստակ նկարագրել բեռնման և բեռնաթափման միջոցների տեսակները և կառուցվածքը:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում բեռնման և բեռնաթափման միջոցների տեսակները, նրանց կառուցվածքը, տեխնիկական ցուցանիշները, բ. կարողանում է ընտրել կամ որոշել բեռնման և բեռնաթափման միջոցների շահագործման ցուցանիշները:
Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողանալ ճիշտ բացատրել բեռների տեսակները, նրանց բեռնման, տեղափոխման և բեռնաթափման անվտանգության կանոնները:
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է դասակարգել բեռների տեսակները, նրանց հատկությունները և որոշել հնարավոր գաբարիդային չափերի սահմանային արժեքները, բ. ճիշտ է շարադրում բեռների բեռնման, տեղափոխման և բեռնաթափման անվտանգության կանոնները:
Ուսումնառության արդյունք 4	Կարողանալ դասակարգել փոխադրումների, շարժման երթուղիների տեսակները և որոշել բեռնաշրջանառության, բեռնահոսքերի և բեռնափոխադրումների ծավալները:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում բեռնափոխադրումների և երթուղիների տեսակները, բ. կարողանում է որոշել բեռնաշրջանառության, բեռնահոսքերի և բեռնափոխադրումների ծավալները:
Ուսումնառության արդյունք 5	Կարողանալ ընտրել գյուղատնտեսական արտադրանքի և տարբեր տեսակի բեռների տեղափոխման համար անհրաժեշտ կոնտեյներների, արկղների, բալոնների և այլ փաթեթավորման միջոցների տեսակները և քանակը:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է դասակարգում գյուղատնտեսական արտադրանքի և այլ նշանակության բեռների տեսակները, բ. կարողանում է ընտրել տարբեր տեսակի բեռների տեղափոխման համար անհրաժեշտ կոնտեյներների, արկղների, բալոնների և այլ փաթեթավորման միջոցների տեսակները, չափերը և քանակը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԵՎ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՇԱՐՎԱԳՈՐԾՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՏԳ 4-09-006

Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ ավտոմոբիլների, տրակտորների, գյուղատնտեսական մեքենաների, անասնապահական տեղակայանքների և սարքավորումների տեսակների, նրանց կառուցվածքի, շահագործման և տեխնիկական սպասարկումների, մեքենատրակտորային ագրեգատների (USA) լիարժեք կոմպլեկտավորման, աշխատանքների տեխնոլոգիական գործընթացների վերաբերյալ, ձևավորել USA-ի շահագործման ցուցանիշները հաշվարկելու դրանք աշխատանքին նախապատրաստելու, դաշտում կարգավորելու և վարելու, վառելանյութերի և քսայուղերի տեսակները տարբերելու, նրանց անհրաժեշտ քանակը որոշելու, ինչպես նաև պահպանում իրականացնելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ՊՏԳ 4-09-002 «Հողի մշակման համակարգերը և ագրոտեխնիկան» մոդուլը
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կարողանալ ներկայացնել մեքենաների համակարգը, և դասակարգել բուսաբուծական և անասնապահական մթերքների արտադրության տեխնոլոգիական գործընթացների համալիր մեքենայացման և ավտոմատացման միջոցները:
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է դասակարգել բուսաբուծական և անասնապահական մթերքների արտադրության գործընթացները, բ. ճիշտ է ընտրում տնտեսությանն անհրաժեշտ տեխնիկական միջոցները
Ուսումնառության արդյունք 2	Կարողանալ հստակ շարադրել գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների կառուցվածքը, տեխնիկական և շահագործական ցուցանիշները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում մեքենաների կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը, բ. ընտրում կամ որոշում է տեխնիկական միջոցների շահագործական ցուցանիշները:
Ուսումնառության արդյունք 3	կազմել մեքենայական ագրեգատներ, որոշել նրանց կազմը, քանակը, վառելանյութերի և քսայուղերի տեսակը և քանակը
Կատարման չափանիշներ	ա. ըստ սահմանված ագրոժամկետների և աշխատանքի ծավալի որոշում է մեքենայական ագրեգատների, վառելանյութերի և քսայուղերի քանակը, բ. կազմում է տրակտորների և ավտոմոբիլների ծանրաբեռնվածության գրաֆիկներ:
Ուսումնառության արդյունք 4	Դասակարգել տեխնիկական սպասարկումների տեսակները և որոշել նրանց քանակը:
Կատարման չափանիշներ	ա. ըստ գործող չափորոշիչների որոշում է տեխնիկական սպասարկումների և նորոգումների տեսակները, քանակը և կատարման ժամկետները, բ. կազմում է տրակտորների, ավտոմոբիլների, գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների աշխատանքի պլան գրաֆիկը:
Ուսումնառության արդյունք 5	Ճիշտ շարադրել մեքենաների պահպանման եղանակները և գործընթացները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում տեխնիկայի պահպանման դրույթներն և հրահանգները, բ. ճիշտ է շարադրում բաց, փակ և կոմբինացված պահպանման եղանակների առանձնահատկությունները, գ. կարողանում է պահպանման ժամանակ ընտրել խնամքի և տեխնիկական սպասարկման միջոցներ և կատարել տեխնիկական սպասարկում, դ. կարողանում է պահպանման ժամանակ ձեռնարկել հակահրդեհային միջոցառումներ և ընտրել համապատասխան միջոցներ
Ուսումնառության արդյունք 6	Կարողանալ շարադրել տրակտորային ագրեգատների և ավտոմոբիլների վարման անվտանգության կանոնները:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում տրակտորների և ավտոմեքենաների վրա աշխատելու ժամանակ կիրառվող անվտանգության կանոնները, բ. կարողանում հաղորդել տրակտորիստին և ավտովարորդին անհրաժեշտ հոգեֆիզիկական և հոգեկան պահանջվող

	հատկություններ
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄՈՒԱԽՈՏԸ ԵՎ ՊԱՅՔԱՐԸ ԴՐԱՆՑ ԴԵՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՏԳ 4-09-007
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է տալ տեսական գիտելիքներ գյուղատնտեսական մշակաբույսերի, մոլախոտերի հասցրած վնասի, դրանց կենսաբանական առանձնահատկությունների վերաբերյալ և զործնական կարողություններ՝ ուղղված մոլախոտերի դեմ պայքարի ազդեցությունների և քիմիական միջոցառումների կիրառմանը
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախապես անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԳՏԳ 4-09-001 «Երկրագործության և հողագիտության հիմունքներ» մոդուլը
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1 Կատարման չափանիշներ	Կարողանալ ճիշտ դասակարգել մոլախոտերը և ներկայացնել դրանց կենսաբանական առանձնահատկությունները ա. ճիշտ է նկարագրում մոլախոտերի հասցրած վնասի մասին. բ. կարողանում է տարբերել գուղատնտեսական մշակաբույսերի ցանքերում տարածված /սեզետալ/ մոլախոտերը արտաքին տեսքից, գ. ճիշտ է ներկայացնում մոլախոտերի կենսաբանական առանձնահատկությունները /միաշաքիլ, երկշաքիլ և բազմացման ձևերը/. դ. կարողանում է ճիշտ դասակարգել մոլախոտերը /բազմամյա, սակավամյա,./:
Ուսումնառության արդյունք 2	Կարողանալ ներկայացնել մոլախոտերի դեմ պայքարի հիմունքները և ազդեցությունների անհրաժեշտությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում մոլախոտերի դեմ պայքարի ազդեցությունների անհրաժեշտությունը. բ. ճիշտ է նկարագրում ազդեցությունների անհրաժեշտությունները /նախագուշակական և ոչնչացնող/. գ. ճիշտ է ներկայացնում մոլախոտերի դեմ պայքարը հողի մշակման համակարգում, դ. ճիշտ է ներկայացնում մոլախոտերի դեմ պայքարը հողի պարարտացման համակարգում, ե. ճիշտ է ներկայացնում մոլախոտերի դեմ պայքարը հողի ցանքաշրջանառության համակարգում,
Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողանալ ներկայացնել մոլախոտերի դեմ քիմիական պայքարի հնարավորությունները և դասակարգել հերբիցիդները՝ ըստ ազդեցության բնույթի
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է դասակարգում հերբիցիդները. բ. կարողանում է տալ հերբիցիդների բնութագիրը. գ. ճիշտ է նկարագրում հերբիցիդները՝ ըստ ազդեցության բնույթի /ընդհանուր ազդեցության, հողային և ոչ հողային/ դ. ճիշտ է ներկայացնում մոլախոտերի դեմ պայքարը՝ ազդեցությունների և քիմիական միջոցառումների համատեղ կիրառմամբ. ե. ճիշտ է ներկայացնում տարբեր հերբիցիդների օգտագործման ժամկետները. զ. ճիշտ է շարադրում հերբիցիդների հետ աշխատելու անվտանգության կանոնները:
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՊՏԴԻ ԵՎ ԽԱՂՈՂԻ ՏՆՎԱՆՅՈՒԹԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՏԳ 4-09-008
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ տնկարանի, նրա բաժինների պատվաստի եղանակների, պատվաստների աճեցման մասին
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԳՏԳ 4- 09–001 «Հողի մշակման

	համակարգերը և ազրոտեխնիկան», զՏԳ 4-09-004 «Բույսերի կյանքին անհրաժեշտ գործոնները և նրանց ռեժիմները»
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1 Կատարման չափանիշներ	Կարողանալ հստակ նկարագրել տնկարանի տեսակները, նրանց կառուցվածքը և հնարավորությունները: ա. ճիշտ է ներկայացնում տնկարանի տեսակները, բ. ճիշտ է շարադրում պտղատու բույսերի տնկարանի կառուցվածքը, գ. ճիշտ է շարադրում յուրարմատ տնկարանի կազմակերպման աշխատանքները
Ուսումնառության արդյունք 2 Կատարման չափանիշներ	Կարողանալ հստակ ներկայացնել տնկարանի հողամասի ընտրությունը, հողամասի տեղաձևումը, տնկարանի բաժինները ա. ճիշտ է շարադրում տնկարանի հողամասին ներկայացվող պահանջներ, բ. ճիշտ է շարադրում տնկարանի հողի նախապատրաստումը բաժանման, գ. Կարողանում է ճիշտ պլանավորել տնկարանի բաժինները
Ուսումնառության արդյունք 3 Կատարման չափանիշներ	Կարողանալ հստակ շարադրել պտղատու բույսերի և խաղողի բազմացման եղանակները ա. ճիշտ է ներկայացնում բազմացման եղանակները և նրանց առանձնահատկությունները, բ. ճիշտ է նկարագրում սերմերի հավաքումը նախացանքային մշակումը (ստրասիֆիկացիա), գ. ճիշտ է որոշում ցանքի նորման, ժամկետները, եղանակները, խնամքը, դ. Հստակ շարադրում են խաղողի կտրոնների ընտրությունը, նախապատրաստման աշխատանքները, տնկումը:
Ուսումնառության արդյունք 4 Կատարման չափանիշներ	Կարողանալ նկարագրել պտղատու բույսերի տնկիների աճեցումը հիմնական տնկարանում ա. ճիշտ է ներկայացնում տնկիների աճեցումը հիմնական տնկարանում, բ. ճիշտ է ներկայացնում պատվաստի ձևերը, ժամկետները, պատվաստի ժամանակ օգտագործվող գործիքները և նյութերը, գ. :ճիշտ է որոշում պատվաստի կաչողականությունը:
Ուսումնառության արդյունք 5 Կատարման չափանիշներ	Կարողանալ հստակ շարադրել խաղողի կտրոնների տնկման ժամանակը և տեխնիկան ա. ճիշտ է նկարագրում կտրոնների կիլեցումը, բ. ճիշտ է որոշում տնկման համար կտրոնների կենսունակությունը, գ. ճիշտ է շարադրում տնկման համար հողի նախապատրաստման և կտրոնների տնկման աշխատանքները:
Ուսումնառության արդյունք 6 Կատարման չափանիշներ	Կարողանալ հստակ շարադրել տնկարանի խնամքի աշխատանքները ա. ճիշտ է շարադրում տնկարանի 1, 2 ,3 դաշտերի խնամքի աշխատանքները, բ. ճիշտ է շարադրում տնկարանի հողի խնամքի աշխատանքները, գ. ճիշտ է ներկայացնում տնկիների ձևավորման աշխատանքները ելնելով տեսակից, սորտից դ. ճիշտ է շարադրում տնկիների հանումը և պահպանումը
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄՇԱԿԱԲՈՒՅՍԵՐԻ ՍԵՐՄԵՐԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՏԳ 4-09-009
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ սերմերի բարձրորակ տեսակների արտադրության տեխնոլոգիայի, սորտային սերմերի բազմացման, դրանց պահպանման և տնտեսություններին մատակարարման վերաբերյալ
Մոդուլի տևողությունը	68 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար նախապես անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԳՏԳ 4-09-008 ,Դաշտային մշակաբույսերի մշակության և բերքահավաքի տեխնոլոգիաները
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կարողանալ բացատրել սերմերի ձևավորման պայմանների ազդեցությունը,նրանց որոկական ցուցանիշների վրա

Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում ագրոտեխնիկայի ազդեցությունը բույսերի սերմնարտադրողականության և սերմի որակի վրա բ. ճիշտ է բացատրում սննդառության գլխավոր տարրերի փոխհարաբերության ազդեցությունը բարձրորակ սերմ ստանալու համար, գ. ճիշտ է բացատրում սնման մակերեսի ազդեցությունը բարձրորակ սերմ ստանալու գործում:
Ուսումնառության արդյունք 2	Կարողանալ բացատրել սերմերի զարգացումը, հասունացումը և հանգիստը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում սերմերի զարգացումը, բ. ճիշտ է բացատրում սերմերի հետբերքահավաքյան հասունացումը, գ. ճիշտ է բացատրում սերմերի հանգստի շրջանը և սերմերի շնչառությունը
Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողանալ ստուգել սերմերի ցանքային որակը
Կատարման չափանիշներ	ա. որոշում է սերմերի մաքրությունը, բ. որոշում է սերմերի ծլունակությունը և ժլման էներգիան, գ. Կարողանում է որոշել սերմերի տնտեսական պիտանիությունը, դ. Կարողանում է որոշել սերմերի բացարձակ կշիռը, ե. Կարողանում է որոշել սերմերի խոնավությունը, զ. ճիշտ է բացատրում սերմերի՝ հիվանդություններով և վնասատուներով վարակվածությունը
Ուսումնառության արդյունք 4	Կարողանալ բացատրել սերմերի պահպանման և նախացանքային մշակման աշխատանքները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում սերմերի չորացման, զտման և տեսակավորման աշխատանքները, բ. ճիշտ է բացատրում սերմերի պահպանման աշխատանքները, գ. ճիշտ է բացատրում սերմերի ախտահանման աշխատանքները, դ. ճիշտ է բացատրում սերմերի օդաջերմային մշակման աշխատանքները:
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԿԵՐԱՅԻՆ ՄՇԱԿԱՐՈՒՅՍԵՐԻ ԵՎ ԲՈՒՄԱԿԱՆ ՃԱԳՄԱՆ ԿԵՐԵՐԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՏԳ 4-09-010
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ գյուղատնտեսության արտադրության կարևորագույն խնդիրներից՝ անասնապահության համար կերային բազայի ստեղծման գործում կերային մշակաբույսերի՝ դաշտային կերարտադրության և արոտավայրային ու խոտհարքային բույսերի՝ արոտամարգագետնային կերարտադրության տեխնոլոգիաների վերաբերյալ, կարևորելով դաշտային և բնական խոտհարքերից բերքի հավաքման, հումքի մշակման և մթերման, կոպիտ, հյութալի, համակցված և հարստացված բուսական կերերի ստացման, կերերի երկարատև պահպանման խնդիրները
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար նախապես անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԳՏԳ 4-09-002 «Չոզի մշակման համակարգերը և ագրոտեխնիկան»
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կարողանալ ներկայացնել դաշտային կերարտադրության բազայի ստեղծման համար կարևոր նշանակություն ունեցող բազմամյա և միամյա խոտաբույսերը, հատիկակերային և հատիկալընդեղեն, սիլոսային, բոստանային կերաբույսերը և արմատապտուղները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում և կարևորում դաշտային ցանքատարածություններում կերաբույսերի, ինչպես նաև մեր հանրապետությունում օգտագործվող կերաբույսերի՝ առվույտ, կորնգան, երեքնուկ, եգիպտացորեն, գարի, վարսակ, տարեկան, հլածուկ, արևածաղիկ, ճակնդեղ և այլ կերային բույսերի, ցանքի կատարման լավագույն ժամկետները, բերքի աճեցման և անկորուստ հավաքման խնդիրները, բ. տիրապետում է կերարտադրության նպատակով դաշտերի միջանկյալ ցանքաշրջանառության տեխնոլոգիաներին, երբ

	օգտագործում են ցանքաշրջանառության դաշտերի մեջ ընկած ժամանակաշրջանը, լրացուցիչ բերք ստանալու նպատակով, գ. տիրապետում է կերարտադրության արդյունավետ միջոցառումներից խառը ցանքերի տեխնոլոգիաներին:
Ուսումնառության արդյունք 2	Կարողանալ ներկայացնել բնական արոտավայրերի և խոտհարքերի բուսականության նշանակությունը կերերի ստացման համար
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է գնահատում արոտավայրային ու խոտհարքային բուսականության դերը կերարտադրության տեխնոլոգիաներում, բ. ճիշտ է գնահատում բնական արոտավայրերի և խոտհարքերի ռացիոնալ օգտագործումը և հիմնավորում է նրանց բնապահպանական նշանակությունը
Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողանալ տիրապետել կոպիտ, հյութալի, համակցված և հարստացված բուսական կերերի ստացման տեխնոլոգիաներին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում կոպիտ և հյութալի կերերի առանձնահատկությունները, բ. ճիշտ է բացատրում կանաչ հյութալի խոտի մթերումը, սենաժավորումը և քիմիական նյութերով պահածոյացումը, գ. ճիշտ է բացատրում սիլոսացումը, որպես բուսական հումքի բնական պահածոյացում, հիմնավորում է սիլոսացման մանրէաբանական գործընթացը և օգտագործվող բուսական հումքը, դ. ճիշտ է բացատրում չոր խոտի, ծղոտի մթերումը, խոտային այլուրի, հատիկավոր և հատիկաընդեղեն բույսերի այլուրի, թեփի, չոր ժոմի ստացումը, ե. ճիշտ է բացատրում բուսական կերերի կենսաբանական արժեքի բարձրացման նպատակով կերերի համակցումը՝ մսատկրային այլուրի, ձկնային այլուրի, ինչպես նաև կերերի հարստացումը այնպիսի հավելումներով, ինչպես՝ վիտամիններ, ամինաթթուներ, անտիբիոտիկներ, սպիտակուցներ, գ. ճիշտ է բացատրում տարբեր կերերի որակական չափանիշների երկարատև պահպանման առանձնահատկությունները, է. տեսել է և պատկերացում ունի սենաժավորման, սիլոսացման համար կիրառվող կառույցների մասին , ը. ճիշտ է բացատրում բուսական ծագման կերերի կիրառումը անասնաբուժական տարբեր ճյուղերում:
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ ԵՎ ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՏԳ 4-09-011
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ բուսաբուծության և անասնաբուծության արտադրության գործընթացների, արտադրանքի իրացման, պահպանման, կազմակերպման խնդիրների, սկզբունքների և մեթոդների, ինչպես նաև տնտեսության ընդհանուր ռեսուրսային ներուժի օգտագործման կազմակերպման, հիմնական արտադրա-տնտեսական ցուցանիշների, բերքատվության և մթերատվության, արտադրական ծախսերի և եկամուտների պլանավորման վերաբերյալ:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելուց առաջ սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԳՏԳ 4-09-010 «Կերային մշակաբույսերի և բուսական ծագման կերերի արտադրության տեխնոլոգիաները»
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կարողանում է հստակ շարադրել անասնաբուծության և բուսաբուծության հիմնական աշխատանքային գործընթացները, անհատական և խմբային եղանակով աշխատանքի կազմակերպման առավելությունները և աշխատողների նյութական խրախուսման ձևերը
Կատարման չափանիշներ	Կարողանում է ճիշտ շարադրել և ներկայացնել աշխատանքային կոլեկտիվների կազմակերպման հիմնական սկզբունքները, անհատական և խմբային եղանակով աշխատանքի վարձատրության ձևերն ու կարգը
Ուսումնառության արդյունք 2	Կարողանում է պլանավորել գյուղատնտեսական մշակաբույսերի բերքատվությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. տիրապետում է գյուղատնտեսական մշակաբույսերի պլանավորման մեթոդներին, բ. ճիշտ է շարադրում բերքատվության վրա ազդող հիմնական գործոնները, գ. կարողանում է պլանավորել գյուղատնտեսական մշակաբույսերի բերքատվությունը:

Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողանում է հաշվարկել բուսաբուծական ճյուղի կազմակերպման համար անհրաժեշտ սերմերի, թունաքիմիկատների, վառելանյութերի և այլ նյութական միջոցների պահանջը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում բուսաբուծության ճյուղում օգտագործվող միջոցների տեսակները, տեխնոլոգիական գործընթացների հաջորդականությունը, բ. կարողանում է հաշվարկել տեխնիկական միջոցների, տրակտորների և գյուղատնտեսական մեքենաների պահանջը, գ. ինքնուրույն հաշվարկում է սերմերի, տնկանյութերի, պարարտանյութերի, թունաքիմիկատների, վառելանյութերի պահանջը, որոշում ապահովածության մակարդակը
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՊՏՂԱՏՈՒ ԱՅԳԻՆԵՐԻ ՄՇԱԿՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԲԵՐՔԱՅԱՎԱՔԻ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՏԳ 4-09-012
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ պտղատու այգու համար հատկացված հողատարացքի նախապատրաստման, պտղատուների, հատապտուղների, սաղարթի ու թփերի խնամքի, այդ թվում էտի և ձևավորման, պատվաստման ձևերի, այգու մշակման և ծառերի խնամքի աշխատանքների վերաբերյալ:
Մոդուլի տևողությունը	68 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԳՏԳ- 4-09-003 «Պարարտանյութեր նրանց տեսակները և օգտագործումը» մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կարողանալ հստակ ներկայացնել պտղատու բույսերի կազմությունը, աճն ու զարգացումը
Կատարման չափանիշներ	ա. Կարողանում է հստակ ներկայացնել պտղատու բույսերի վերգետնյա մասերը, բ. Կարողանում է տալ արմատային ցանցի բնութագիրը, գ. Կարողանում է շարադրել ծառերի տարեկան և հասակային զարգացման փուլերը, դ. ճիշտ է շարադրում պտղահատապտղատու բույսերի կյանքի պայմանները
Ուսումնառության արդյունք 2	Կարողանա տալ Հայաստանում աճող պտղատու և հատապտղատու բույսերի և խմբերի առաջնային տեսակների հատուկ նկարագիրը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է դասակարգում պտղատու բույսերը, բ. Կարողանում է ճիշտ տալ պտղահատապտղատու բույսերի կենսաբանական բնութագիրը, գ. ունի հստակ հասկացողություն սորտի, սորտատիպի մասին, տեսակների և սորտերի շրջանացման մասին
Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողանալ նկարագրել պտղատու և հատապտղատու բույսերի բազմացումը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում և տարբերակում սերմերով և վեգետատիվ ճանապարհով բազմացման եղանակները, բ. ճիշտ է նկարագրում վեգետատիվ բազմացման եղանակները, գ. Կարողանում է ճիշտ նկարագրել բույսերի վայրակների աճեցումը տնկարաններում, դ. կարողանում է նկարագրել պտղատու բույսերի տնկանյութի աճեցման տեխնոլոգիան
Ուսումնառության արդյունք 4	Կարողանա նկարագրել այգու հիմնման աշխատանքները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ընտրում այգու համար նախատեսված հողատարածությունը ,ճիշտ է կատարում տարածքի կազմակերպում, բ. Կարողանում է ճիշտ տեղաբաշխել տեսակները և սորտերը, ընտրել ծառերի տեղաբաշխման եղանակները , գ. կարողանում է գործնական աշխատանքով որոշել ծառերի սնման մակերեսը, ելնելով սորտից և հողակլիմայական պայմաններից, դ. Տիրապետում է տնկանյութի որակական ցուցանիշների ստուգմանը, տնկման փուսերի պատրաստմանը, ե. ճիշտ է որոշում այս կամ այն տեսակի տնկման ժամկետները ելնելով հողակլիմայական պայմաններից:
Ուսումնառության արդյունք 5	Կարողանա ներկայացնել երիտասարդ և պտղաբերող այգու խնամքի աշխատանքները

Կատարման չափանիշներ	<p>ա. Կարողանում է ճիշտ շարադրել երիտասարդ այգու խնամքի աշխատանքները կապված ամիջականորեն հողի հետ և իր մեջ միավորում է այգու միջշարքային և միջբնային տարածությունների մշակման բոլոր աշխատանքները,</p> <p>բ. կարողանում է ճիշտ շարադրել երիտասարդ այգու ծառերի սաղարթի կազմավորումը էտի և ձևավորման միջոցով, տիրապետում է էտի երկու հիմնական տեսակներին՝ նոսրացում և կարճացում,</p> <p>գ. Կարողանում է ճիշտ շարադրել պտղաբերող այգու հողի պահպանման համակարգերը,</p> <p>դ. ճիշտ է ընտրում պտղատու ծառերի ոռոգման ժամկետները, նորմաները, եղանակները (բաժակներով, ակոսներով, անձրևացմամբ, կաթիլային),</p> <p>ե. Կարողանում է ճիշտ որոշել պտղատու բույսերի պահանջը պարարտանյութերի հանդեպ, պարարտացման նորմաները, ժամկետները և եղանակները,</p> <p>զ. Կարողանում է ճիշտ շարադրել այգու հիվանդությունների և վնասատուների դեմ պայքարի միջոցառումները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 6	Կարողանալ կազմակերպել ծառերի խնամքի աշխատանքները և բերքահավաքը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում բուսերի պահպանումը ցրտահարումից (ջրումներ, ծխահարում, մշուշապատում, տաքացում),</p> <p>բ. կարողանում է ճիշտ շարադրել բերքահավաքի նախապատրաստական աշխատանքները, նախօրոք ճիշտ որոշելով բերքահավաքի ժամկետը, ելնելով տարբեր տեսակների և սորտերի հասունացման առանձնահատկություններից</p>
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԽԱՂՈՂԻ ՄՇԱԿՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԲԵՐՔԱՅԱԿՎԱՔԻ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՏԳ 4-09-013
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ խաղողի վազի օրգանների արտաքին կազմության, վեգետացիայի ժամանակաշրջանի առանձին փուլերում վազերի պահանջների, մշակության աշխատանքների, հերթականության և ժամկետների վերաբերյալ: Ուսանողը պետք է տիրապետի վազերի էտի ձևավորման շալտեռային հիմնադրման, հողի մշակության, պարարտացման, ոռոգման, կանաչ հատումների, բերքահավաքի, այգեթաղի և այգեբացի աշխատանքների ճիշտ կազմակերպմանը
Մոդուլի տևողությունը	68 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԳՏԳ -4-09-009 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում»
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կարողանալ հստակ նկարագրել խաղողի վազի կենսաբանական և ֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է շարադրում խաղողի վազի վերգետնյա օրգանների աճի, զարգացման օրինաչափությունները,</p> <p>բ. ճիշտ է նկարագրում արտաքին գործոնների ազդեցությունը վազերի աճի վրա,</p> <p>գ. Կարողանում է ճիշտ ներկայացնել վերգետնյա օրգանների նպատակադիր օգտագործումը վազերի աճի և բերքատվությունը կանոնավորելու գործում</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Կարողանալ նկարագրել վազի աճման կենսաբանական ցիկլերը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. կարողանում է ճիշտ նկարագրել հանգստի և վեգետացիայի ժամանակաշրջանի տարբեր փուլերը,</p> <p>բ. կարողանում է տարբերակել հարաբերական հանգստի ժամանակաշրջանի տևողությունը կախված հողակլիմայական պայմաններից և սորտերի կենսաբանական առանձնահատկություններից,</p> <p>գ. կարողանում է ներկայացնել բոլոր վեց փուլերի ժամանակաշրջանում վազի օրգաններում տեղի ունեցող պրոցեսները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողանալ հիմնել խաղողի այգի
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. կարողանում է շարադրել այգու հիմնադրման աշխատանքների կազմակերպումը,</p> <p>բ. կարողանում է ճիշտ ընտել այգու համար նախատեսված հողատարածությունը, նախապատրաստել այն, տեղաձևել,</p> <p>գ. կարողանում է թեք լանջերում կառուցել դարավանդներ,</p>

	դ. կարողանում է կատարել տնկման խտության հաշվարկ, ե. կարողանում է ճիշտ ընտրել տնկման եղանակը և տեխնիկան, զ. կարողանում է ճիշտ պատրաստել տնկանյութը տնկման համար
Ուսումնառության արդյունք 4	Կարողանալ ճիշտ կազմակերպել խաղողի երիտասարդ և բերքատու այգու խնամքի աշխատանքները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է ճիշտ շարադրել երիտասարդ այգու խնամքի հիմնական աշխատանքները՝ վազերի էտը և ձևավորումը, շպալերային հիմնադրումը, չոր կապը, հողի մշակությունը, պարարտացումը, սնուցումները, ջրումը, շվատումը, կանաչ կապը, բուժումները այգեթաղը և այլն: բ. կարողանում է ճիշտ որոշել վազի ձևավորման համակարգը ելնելով արտադրության պայմաններից, հողակլիմայական առանձնահատկություններից, սորտերի առանձնահատկություններից, մշակության ձևերից գ. կարողանում է ճիշտ շարադրել բերքատու այգու խնամքի աշխատանքները՝ այգեբաց, նսրության վերացումը անդալիսների միջոցով, բերքատու վազերի էտը ցրտահարված վազերի էտը, շպալերաի վերականգնումը, այգու հողի մշակությունը, պարարտացումը և ջրումը
Ուսումնառության արդյունք 5	Կարողանալ հստակ տարբերել և նկարագրել խաղողի սեղանի և տեխնիկական սորտերը
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է հստակ տարբերել խաղողի, սեղանի և տեխնիկական սորտերը, բ. կարողանում է որոշել այս կամ այն սորտի տեղաբաշխումը տվյալ վայրի հողակլիմայական պայմանների, խաղողագործության արտադրական մասնագիտացման ուղղությունից ելնելով
Ուսումնառության արդյունք 6	Կարողանալ ժամանակին և ճիշտ կազմակերպել բերքահավաքի աշխատանքները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է ճիշտ որոշել բերքահավաքի ժամկետը ելնելով վերցրած պտուղների միջին մմուշից, բ. կարողանում է հաշվարկել խաղողի սեղանի սորտերի բերքահավաքի համար անհրաժեշտ տարաների քանակը և հակավորված բերքի անվնաս տեղափոխումը, գ. կարողանում է ճիշտ կազմակերպել խաղողի տեխնիկական սորտերի բերքահավաքի աշխատանքները
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԲԱՆՋԱՐԱԲՈՍԱՆԱՅԻՆ ՄՇԱԿԱԲՈՒՅՍԵՐԻ ՄՇԱԿՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԲԵՐՔԱՅԱՎԱՔԻ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՏԳ 4-09-014
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ բանջարաբոստանային մշակաբույսերի ցանքի, հողի հիմնական և նախացանքային մշակության, պարարտացման, ոռոգման, բերքահավաքի մասին
Մոդուլի տևողությունը	68 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԳՏԳ 4-09-004 «Բույսերի կյանքին անհրաժեշտ գործոնները և նրանց ռեժիմները»
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կարողանալ հստակ նկարագրել բանջարաբոստանային մշակաբույսերի պահանջը արտաքին գործոնների նկատմամբ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում բանջարաբոստանային բույսերի պահանջը լուսի նկատմամբ նկարագրում լուսավորության ազդեցությունը բերքի քանակի և որակի վրա բ. Կարողանում է շարադրել բույսերի պահանջը ջրի և սննդառության նկատմամբ ինչպես նաև հողի և օդի խոնավության նկատմամբ գ. Կարողանում է ճիշտ շարադրել բույսերի պահանջը հողի սննդառության նկատմամբ և որոշել պարարտացման համակարգը
Ուսումնառության արդյունք 2	Կարողանալ ճիշտ շարադրել բանջարաբոստանային բույսերի սերմերի նախացանքային մշակությունը, ցանքի և սածիլման ձևերը
Կատարման չափանիշներ	ա. Կարողանում է ճիշտ շարադրել սերմերի նախացանքային մշակության ձևերը և նպատակները, սերմերի տեսակավորումը և նախահանումը վերամշակումը

	բ. Կարողանում է ճիշտ որոշել ցանքի և սածիլման ձևերը, ճիշտ ընտրել բույսի սնման մակերեսը, ճիշտ շարադրել ագրոտեխնիկական միջոցառումները
Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողանալ հստակ շարադրել պոմիդորի, վարունգի, տաքդեղի, և բադրիջանի մշակության հիմնական շրջանները, ցանքի, սածիլման ժամկետները և ձևերը, ագրոտեխնիկական միջոցառումները և բերքահավաքի կազմակերպումը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում պոմիդորի մշակության ագրոտեխնիկական բաց դաշտում, ճիշտ նկարագրել նրա կենսաբանական բնութագիրը, տեղը ցանքաշրջանառության մեջ, նկարագրել առավել տարածված սորտերը բ. ճիշտ է շարադրում վարունգի ագրոտեխնիկական բաց դաշտում, տալիս ցանքի ժամկետները և ձևերը, ճիշտ է հաշվարկում ցանքի նորման գ. Կարողանում է ճիշտ շարադրել տաքդեղի և բադրիջանի ագրոտեխնիկական բաց դաշտում, ցանքի և սածիլման ժամկետները և ձևերը դ. Կարողանում է ճիշտ շարադրել բերքահավաքի կազմակերպման աշխատանքները
Ուսումնառության արդյունք 4	Կարողանալ հստակ շարադրել կաղամբատեսակների (միջահաս, ուշահաս, կաղամբի, ողունակաղամբի, տերևակաղամբի) մշակության ագրոտեխնիկական և բերքահավաքի կազմակերպումը
Կատարման չափանիշներ	ա. Կարողանում է ճիշտ նկարագրել կաղամբների մշակության ագրոտեխնիկական, շրջանացված սորտերը, բ. Կարողանում է ճիշտ շարադրել բերքահավաքի կազմակերպման աշխատանքները:
Ուսումնառության արդյունք 5	Կարողանալ ճիշտ շարադրել գազարի, սեղանի ճակնդեղի, բողկի, ամսաբողկի մշակության ագրոտեխնիկական և բերքահավաքի կազմակերպումը
Կատարման չափանիշներ	ա. Կարողանում է ճիշտ ներկայացնել գազարի, սեղանի ճակնդեղի, բողկի ամսաբողկի կենսաբանական բնութագիրը, բ. Կարողանում է ճիշտ ներկայացնել նրանց տնտեսական նշանակությունը , մշակության հիմնական շրջանները, ագրոտեխնիկական միջոցառումները, և բերքահավաքի կազմակերպումը
Ուսումնառության արդյունք 6	Կարողանալ ճիշտ շարադրել դոմագիների (դոմիկի, դոմի) սոխի սխտորի, ձմերուկի, սեխի, բանջարանոցային լոբու, ոլոռի, բակլայի, բամիայի, սպանախի, հազարի, կանաչեղենների մշակության ագրոտեխնիկական և բերքահավաքի կազմակերպումը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է նկարագրում նշված մշակաբույսերի կենսաբանական բնութագրումը, մշակության հիմնական շրջանները, բ. ճիշտ է նկարագրում ցանքի նորման և ժամկետները, գ. ճիշտ է նկարագրում ագրոտեխնիկական միջոցառումները, դ. ճիշտ է նկարագրում բերքահավաքի կազմակերպման աշխատանքները
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԲՈՒՅՍԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՏԳ 04-09-015
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել, գյուղացիական տնտեսություններում, բույսերի պաշտպանության միջոցառումների իրականացման, վնասատուների և հիվանդությունների դեմ պայքարի կազմակերպման կարողություններ
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԳՏԳ 4-09-014 «Բանջարաբուստանային մշակաբույսերի մշակության և բերքահավաքի տեխնոլոգիաները մոդուլը»
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ճանաչել բույսերի վնասատուները
Կատարման չափանիշներ	ա. Տարբերակում է լվիճների, տզերի, կրծողների, մեմատողների, թփուկաթևավորների, կարծրաթևավորների, բ. Տարբերակում է խաղողի, պտուղների, հատապտուղների վնասատուների, գ. Տարբերակում է բանջարաբուստանային կուլտուրաների վնասատուների, դ. Տարբերակում է հացահատիկային կուլտուրաների, կարտոֆիլի, տեխնիկական մշակաբույսերի և կերային մշակաբույսերի

	վնասատուներին:
Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել բույսերի հիվանդությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ավտորոշում բույսերի սնկային հիվանդությունները, բ. ճիշտ է ավտորոշում բույսերի վիրուսային հիվանդությունները, գ. ճիշտ է ավտորոշում բույսերի բակտերիալ հիվանդությունները
Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել վնասատուների և հիվանդությունների ի հայտ գալու ժամանակաշրջանը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է տարբերակում վնասատուների հայտնվելու ժամանակաշրջանը, բ. ճիշտ է տարբերակում բույսերի հիվանդությունների հայտնվելու ժամանակաշրջանը
Ուսումնառության արդյունք 4	Որոշարկել հիվանդությունների և վնասատուների համար նախատեսված թունաքիմիկատները և դրանց չափաբաժինները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է որոշում բույսերի հիվանդությունների բուժման և դրանց կանխարգելման համար նախատեսված թունաքիմիկատները, բ. ճիշտ է որոշում բույսերի բուժման համար նախատեսված համապատասխան թունաքիմիկատների չափաբաժինները, գ. ճիշտ է կազմակերպում բույսերի վնասատուների և հիվանդությունների դեմ կիրառվող միջոցառումները:
Ուսումնառության արդյունք 5	Կատարի պրոֆիլակտիկ միջոցառումներ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կազմակերպում և անցկացնում պրոֆիլակտիկ միջոցառումները, բ. Կարողանում է բացահայտել բնակլիմայական պայմանների փոփոխությունների ժամանակ առաջացող պատճառահետևանքային կապերը, գ. ճիշտ է բացատրում սերմերի ավտահանման նշանակությունը, դ. ճիշտ է որոշում սերմերի ավտահանման համար նախատեսված քիմիական նյութերի չափաբաժինները ե. ճիշտ է կազմակերպում ավտահանման գործընթացը
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՑԱՆՔԱՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ԱՌԱՆՁՆԱԿԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՏԳ 04-09-016
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ ցանքաշրջանառության մեջ տարբեր մշակաբույսերի և ցելերի նշանակության, մոնոմշակաբույսի վնասակարության, նախորդող մշակաբույսի ընտրության, ցանքաշրջանառության ազդոտեխնիկայի, կերային դաշտային և հատուկ ցանքաշրջանառությունների կիրառման պայմանների, ջրովի, անջրտի և մելորացված հողերում կիրառվող ցանքաշրջանառությունների, նրանց սահմանման և նախագծման վերաբերյալ
Մոդուլի տևողությունը	51 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախապես անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԳՏԳ 4-09-001 «Երկրագործության և հողագիտության հիմունքներ», մոդուլը
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կարողանալ բացատրել մենամշակաբույսի վնասակարությունը և կատարել նախորդող մշակաբույսի ընտրություն
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում նույն դաշտում անընդմեջ նույն մշակաբույսի մշակման վնասակարությունը, բ. կարողանում է բացատրել նախորդող մշակաբույսի դերը և կատարել ճիշտ ընտրություն
Ուսումնառության արդյունք 2	ա. Դասակարգել ցանքաշրջանառությունների տեսակները և տալ նրանց կիրառման պայմանները
Կատարման չափանիշներ	բ. ճիշտ է դասակարգում ցանքաշրջանառությունների տեսակները, գ. ճիշտ է շարադրում ցանքաշրջանառությունների կիրառման պայմանները
Ուսումնառության արդյունք 3	կարողանալ շարադրել ցանքաշրջանառության ազդոտեխնիկական հիմնավորումները
Կատարման չափանիշներ	ճիշտ է շարադրում ցանքաշրջանառության ազդոտեխնիկական հիմնավորումները

Ուսումնառության արդյունք 4	կարողանալ բացատրել կերային, դաշտային և հատուկ ցանքաշրջանառությունների կիրառման, պայմանները և նշանակությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում կերային, դաշտային և հատուկ ցանքաշրջանառությունների կիրառման պայմանները, բ. ճիշտ է շարադրում կերային, դաշտային և հատուկ ցանքաշրջանառությունների նշանակությունը
Ուսումնառության արդյունք 5	կարողանալ դասակարգել ջրովի, անջրդի և մելիորացված հողերում կիրառվող ցանքաշրջանառությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում ջրովի և անջրդի պայմաններում կիրառվող ցանքաշրջանառությունները, բ. ճիշտ է շարադրում մելիորացված հողերում կիրառվող ցանքաշրջանառությունները
Ուսումնառության արդյունք 6	կարողանալ տալ ցանքաշրջանառությունների սահմանումը և կատարի նախագծում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է տալիս ցանքաշրջանառությունների սահմանման դրույթները, բ. կարողանում է կատարել ցանքաշրջանառությունների նախագծում
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՆԱՍՆԱՊԱՅԱԿԱՆ ՄԹԵՐՔՆԵՐԻ ԵՎ ՀՈՒՄՔԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՏԳ 04-09-017
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել անհատական, ֆերմերային և կոլեկտիվ-գյուղացիական տնտեսություններում գյուղատնտեսական կենդանիներից մթերքների ու հումքի արտադրության խնդիրները ընկալելու և համապատասխան լուծումներ տալու կարողություններ
Մոդուլի տևողությունը	68 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կարողանալ բացատրել կաթի արտադրության տեխնոլոգիական առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. տիրապետում և ներկայացնում է կաթի արտադրության առանձնահատկությունները ըստ անասնատեսակների, բ. ճիշտ ներկայացնում է կենդանիների մսուրային և արոտային պահվածքի տեխնոլոգիական օրինաչափությունները,
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ մսի և ձվի արտադրության հիմնադրույթները
Կատարման չափանիշներ	ա. Տիրապետում է տավարամսի, խոզի մսի, հավի և ձվի արտադրության հետ կապված տեխնոլոգիական առանձնահատկություններին բ. օգտվելով կերակրման նորմաներից ճիշտ է կազմում կերաբաժինները ըստ անասնատեսակների
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ բրդի և արդյունաբերական այլ հումքի արտադրության առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. ունի մասնագիտական գիտելիքներ բրդի և այլ արդյունաբերական հումքի արտադրության հետ կապված ոչխարների ձմեռային և արոտային պահվածքի առանձնահատկություններին մասին
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ գյուղատնտեսական կենդանիների բուժման հիմունքները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ընտրում կենդանիների բուժման մեթոդը և գույքավորման տեխնիկան ու մատղաշի աճեցումը, բ. ճիշտ է ընտրում մթերատվության հաշվառման մեթոդները, կենդանիների գնահատման սկզբունքները
Ուսումնառության արդյունք 5	Իմանալ գյուղատնտեսական կենդանիների կերակրման հիմունքները
Կատարման չափանիշներ	ա. կազմում է կերաբաժիններ տարբեր կենդանատեսակների համար, կապված նրանց աճի, զարգացման և մթերատվության մակարդակի հետ, բ. նախատեսում է ընդհանուր ցանքաշրջանառության մեջ կերային մշակաբույսերի արտադրությունը, գ. տիրապետում է կենդանիների ճիշտ և լիարժեք կերակրման աշխատանքներին՝ բարձր մթերատվություն ապահովելու համար
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԳՅՈՒՂԱՏՆԵՏՍՈՒԹՅԱՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄ ԵՎ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՏԳ 04-09-018

Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողներին տալ գիտելիքներ բնական, աշխատանքային և դրամական չափանիշների, հաշվառման միջոցների, դրամական միջոցների հաշվառման, նյութերի և հիմնական միջոցների հաշվառման, գույքագրման և միջոցների դուրսգրման, փաստաթղթավորման, միջոցների ծախսի և արտադրանքի ինքնարժեքի, արտադրանքի իրացման հաշվետվությունների և տնտեսական հաշվեկշռի կազմման վերաբերյալ
Մոդուլի տևողությունը	68 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը սովորելուց առաջ ուսանողը պետք է նախօրոք ուսումնասիրի և յուրացնի ՊՏԳ 4-09-005 «Գյուղատնտեսական բեռների և արտադրանքի տեղափոխում, պահեստավորում, բաշխում» մոդուլը
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովումն է:
Ռեսուլտատային արդյունք 1 Կատարման չափանիշներ	Կարողանալ հաշվառել օգտագործվող նյութերը, ձեռքբերված հիմնական միջոցները և դրանց գույքագրումն ու դուրսգրումը ա. Կարողանում է ճիշտ հաշվառել տարբեր կատեգորիայի աշխատողների աշխատանքի վարձատրությունը, բ. կարողանում է հաշվառել օգտագործված նյութերը և կատարել ձևակերպումներ, գ. կարողանում է կատարել արտադրության հիմնական միջոցների մուտքագրում, ամորտիզացիոն հատկացումների հաշվարկում, մաշվածքի հաշվառում և դուրս գրում
Ռեսուլտատային արդյունք 2 Կատարման չափանիշներ	Կարողանալ հաշվառել բուսաբուծական, անասնաբուծական ճյուղերի արտադրական ծախսերը, պատրաստի արտադրանքը ա. Կարողանում է հստակ հաշվառել բուսաբուծական և անասնաբուծական ճյուղերի պատրաստի արտադրանքը, բ. կարողանում է կատարել արտադրանքի իրացում և արտադրության ծախսերի հաշվառում
Ռեսուլտատային արդյունք 3 Կատարման չափանիշներ	Կազմել և ներկայացնել հաշվետվություններ ա. Կարողանում է կազմել գործնեության եռամսյա, կիսամյա, տարեկան հաշվետվությունները, բ. ճիշտ է բացատրում հաշվեկշռի բովանդակությունը և ներկայացման ժամկետները, գ. կարողանում է օգտվել հաշվետվություններից:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ՊՏԳ 04-09-019
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ գյուղատնտեսության վիճակագրության ցուցանիշների համակարգի, գյուղատնտեսական մշակաբույսերի ցանքատարածության ու բերքատվության ցուցանիշների վերլուծության, անասնազվխաքանակի և մթերատվության ցուցանիշների վերլուծության, ինչպես նաև գյուղատնտեսական մթերքների առանձին տեսակների ինքնարժեքի դինամիկայի վերլուծության վերաբերյալ:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար նախապես անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ՊՏԳ 4-09-017 «Անասնաբուծական մթերքների և հումքի արտադրության տեխնոլոգիա», ՊՏԳ 4-09-005 «Գյուղատնտեսական բեռների և արտադրանքի տեղափոխում, պահեստավորում, բաշխում» մոդուլները
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովումն է:
Ռեսուլտատային արդյունք 1 Կատարման չափանիշներ	Կարողանալ բացատրել գյուղատնտեսության վիճակագրության համակարգը ա. կարողանում է կազմել վիճակագրական հաշվետվություն ըստ հողատեսքերի հաշվեկշռի, բ. կարողանում է կազմել վիճակագրական հաշվետվություն ըստ հողատեսքերի կառուցվածքի
Ռեսուլտատային արդյունք 2 Կատարման չափանիշներ	Կարողանալ բացատրել գյուղատնտեսական մշակաբույսերի ցանքատարածությունների և բերքատվության ցուցանիշները ա. ճիշտ է կատարում բուսաբուծության համախառն բերքի դինամիկայի և նրա վրա ազդող գործոնների վերլուծությունը, բ. ճիշտ է կատարում բազմամյա տնկարկների համախառն բերքի արտադրանքի վերլուծությունը, գ. ճիշտ է կատարում կերարտադրության և ծածկած գրունտի համախառն բերքի վերլուծությունը

Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողանալ կատարել գյուղատնտեսական մթերքների առանձին տեսակների ինքնարժեքի դիմամիկայի վերլուծություն
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կատարում բուսաբուծական արտադրանքի ինքնարժեքի վերլուծություն, բ. ճիշտ է կատարում անասնաբուծության արտադրանքի ինքնարժեքի վերլուծություն
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՂԱՇՏԱՅԻՆ ՄՇԱԿԱՐՈՒՅՍԵՐԻ ՄՇԱԿՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԲԵՐՔԱՅԱՎԱՔԻ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՏԳ 04-09-020
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ դաշտային մշակաբույսերի ցանքի համար նախատեսված հողերի մշակման, ցանքի, մշակության ագրոտեխնիկայի և բերքահավաքի կազմակերպման աշխատանքների մասին
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար նախապես անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԳՏԳ 4-09-001 «Երկրագործության և հողագիտության հիմունքներ» մոդուլը
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կարողանալ բացատրել դաշտային մշակաբույսերի ցանքի համար նախատեսված հողերի հիմնական և նախացանքային մշակության աշխատանքները
Կատարման չափանիշներ	ա. Կարողանում է ճիշտ բացատրել հողի հիմնական մշակման աշխատանքները, բ. Կարողանում է ճիշտ բացատրել հողի նախացանքային մշակության աշխատանքները
Ուսումնառության արդյունք 2	Կարողանալ բացատրել դաշտային մշակաբույսերի ցանքի աշխատանքները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում դաշտային մշակաբույսերի ցանքի ձևերը, բ. ճիշտ է բացատրում դաշտային մշակաբույսերի ցանքի ժամանակը, գ. ճիշտ է բացատրում դաշտային մշակաբույսերի ցանքի խորությունը, դ. ճիշտ է որոշում դաշտային մշակաբույսերի ցանքի նորման և սնման մակերեսը
Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողանա, բացատրել դաշտային մշակաբույսերի մշակության ագրոտեխնիկան
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում դաշտային մշակաբույսերի վեգետացիայի ընթացքում կատարվող սնուցման աշխատանքները, բ. ճիշտ է բացատրում դաշտային մշակաբույսերի վեգետացիայի ընթացքում միջշարային տարածություններում կատարվող փխրեցման աշխատանքները, գ. ճիշտ է բացատրում դաշտային մշակաբույսերի վեգետացիայի ընթացքում մոլախոտերի դեմ պայքարի կազմակերպման աշխատանքները, դ. ճիշտ է բացատրում դաշտային մշակաբույսերի վեգետացիայի ընթացքում մոլախոտերի հիվանդությունների և վնասատուների դեմ պայքարի կազմակերպման աշխատանքները
Ուսումնառության արդյունք 4	Կարողանալ բացատրել դաշտային մշակաբույսերի բերքահավաքի կազմակերպման աշխատանքները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում դաշտային մշակաբույսերի բերքահավաքի ճիշտ ժամկետների ընտրությունը, բ. ճիշտ է բացատրում դաշտային մշակաբույսերի բերքահավաքի մեքենայացված աշխատանքները, գ. ճիշտ է բացատրում դաշտային մշակաբույսերի բերքի պահպանման աշխատանքները
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄՇԱԿԱՐՈՒՅՍԵՐԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՎԱԾ ԳՐՈՒՆՏԻ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՏԳ 04-09-021
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիք և կարողություն պաշտպանված գրունտի, այնտեղ մշակվող բանջարանոցային բույսերի պահանջների և մշակության ագրոտեխնիկայի մասին
Մոդուլի տևողությունը	68 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԳՏԳ 4-09-015 «Բույսերի պաշտպանություն», ԳՏԳ 4 09-003 «Պարարտանյութեր նրանց տեսակները և օգտագործումը» մոդուլները

Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովումն է:
Ռեսուրսային արդյունք 1	Կարողանալ հստակ տալ պաշտպանված գրունտի բնութագրումը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է տալիս պաշտպանված գրունտի բնութագրումը, նրա դերը բույսին անհրաժեշտ գործոնների ապահովման գործում
Ռեսուրսային արդյունք 2	Կարողանալ հստակ նկարագրել պաշտպանված գրունտի կառույցների տեսակները և նրանց տաքացման առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում պաշտպանված գրունտի կառույցների տեսակները, ջերմատների տիպերը, բ. ճիշտ է ներկայացնում ջերմատների տաքացման ձևերը, կենսաբանական և տեխնիկական տաքացման տնտեսական արդյունավետությունը, գ. ճիշտ է ներկայացնում ջերմային գործոնի ավտոմատ կանոնավորումը, էլետրականության տաքացման հեռանկարները կալորաֆերային տաքացումը:
Ռեսուրսային արդյունք 3	Կարողանալ հստակ նկարագրել լուսաթափանց թաղանթների օգտագործման արդյունավետությունը:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում լուսաթափանց թաղանթների օգտագործումը, բ. ճիշտ է ներկայացնում թաղանթների տարբեր տեսակների ֆիզիկամեխանիկական բնութագրումը, գ. ճիշտ է ներկայացնում լուսաթափանց թաղանթների տեսական արդյունավետությունը մյուս ծածկոցների համեմատ:
Ռեսուրսային արդյունք 4	Կարողանալ հստակ նկարագրել հողախառնուրդի պատրաստման և ախտահանման եղանակները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում հողախառնուրդի պատրաստման և ախտահանման եղանակները, բ. ճիշտ է ներկայացնում թաղարների պատրաստման եղանակները, գ. ճիշտ է ներկայացնում սածիլների մշակության տեխնոլոգիան,
Ռեսուրսային արդյունք 5	Կարողանալ հստակ նկարագրել բանջարեղենի արտադրության տեխնիկական պաշտպանված գրունտում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում սածիլների մշակության տեխնոլոգիան, բ. ճիշտ է ներկայացնում պաշտպանված գրունտում մշակաբույսերի ցանքի ձևերը և ժամկետները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԼԱՆՋԵՐԻ ՎՐԱ ԲԱԶՄԱՄՅԱ ՏՆԿԱՐԿՆԵՐԻ ԴԻՄՆԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՏԳ 04-09-022
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ մեծ թեքության գառիվայր լանջերում հողատարման գործընթացների կասեցման, հողատարման դեմ պայքարի միջոցառումների և լանջերի վրա դարավանդավորման միջոցով բազմամյա տնկարքերի հիմնման տեխնոլոգիաների վերաբերյալ
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար նախապես անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԳՏԳ4-09-001 «Երկրագործության և հողագիտության հիմունքներ» մոդուլը
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովումն է:
Ռեսուրսային արդյունք 1	Կարողանալ բացատրել հողերի ողողամաշման պրոցեսները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում հողերի քայքայման պատճառները և հետևանքները, բ. ճիշտ է բացատրում հողերի ջրային էրոզիայի պատճառները, գ. ճիշտ է բացատրում հողերի հողմնային էրոզիայի պատճառները, դ. ճիշտ է բացատրում լանջերի հողատարման հետևանքները
Ռեսուրսային արդյունք 2	Կարողանալ դասակարգել տվյալ տեղանքում առավել նպատակահարմար դարավանդավորման տեսակները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում տվյալ տեղանքում աստիճանավոր դարավանդավորման եղանակը, բ. ճիշտ է բացատրում տվյալ տեղանքում հերկային դարավանդավորման եղանակը,

	գ. ճիշտ է բացատրում տվյալ տեղանքում պլանտաժային դարավանդավորման եղանակը, դ. կարողանում է հստակ ներկայացնել միկրոդարավանդավորման, ծառատնկման ակոսների և ջրապահ թմբով հարթակների առանձնահատկությունները
Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողանալ բացատրել լանջերի վրա բազմամյա տնկարքների տեսակները և հիմնման աշխատանքները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում լանջերի վրա հիմնվող բազմամյա տնկարկների տեսակները, բ. ճիշտ է բացատրում լանջերի վրա բազմամյա տնկարքների հիմնման աշխատանքները
Ուսումնառության արդյունք 4	Կարողանալ բացատրել դարավանդների վրա հիմնված բազմամյա տնկարկների մշակության ագրոտեխնիկան
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում դարավանդների վրա հիմնված բազմամյա տնկարկների ագրոտեխնիկական միջացումները, բ. ճիշտ է բացատրում դարավանդների հողային աշխատանքների կատարման ագրոտեխնիկան, գ. ճիշտ է բացատրում դարավանդների վրա հիմնված բազմամյա տնկարկների պարարտացման և սնուցման աշխատանքները, դ. ճիշտ է բացատրում դարավանդների վրա հիմնված բազմամյա տնկարկների միջշարային տարածությունների մոլախոտերի դեմ պայքարի կազմակերպման աշխատանքները, ե. ճիշտ է բացատրում դարավանդների վրա հիմնված բազմամյա տնկարկների հիվանդությունների և վնասատուների դեմ պայքարի կազմակերպման աշխատանքները

Միջին մասնագիտական կրթության 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտության օրինակելի ուսումնական պլան

N	Դասընթացներ, առարկաներ և մոդուլներ	Շաբաթների թիվը	Ռեսուրսային առավելագույն բեռնվածությունը, ժամ	Պարտադիր լսարանային պարապմունքներ, ժամ	Ռեսուրսային երաշխավորվող տարին
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1	Հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքներ		108	72	1
2	Տնտեսագիտության հիմունքներ		81	54	1
3	Քաղաքագիտության և սոցիոլոգիայի հիմունքներ		81	54	1
4	Իրավունքի հիմունքներ		54	36	2
5	Պատմություն		81	54	1
6	Ռուսաց լեզու		108	72	1
7	Օտար լեզու		108	72	1
8	Ֆիզիկական կուլտուրա		132	132	1,2
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		753	546	
	ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1	Էկոլոգիայի հիմունքներ		54	36	1
2	Քաղաքացիական պաշտպանության և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր		27	18	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		81	54	
	ԱՈՒՍՏՈՒՄԱԿԱՆ ՀՍՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
1	Հաղորդակցման հմտություններ		81	54	1
2	Ընդհանուր աշխատանքային գործունեության հմտություններ		108	72	1
3	Անվտանգություն և առաջին օգնություն		54	36	1
4	Համակարգչային օպերատիվության հիմունքներ		81	54	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		324	216	
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1	Երկրագործության և հողագիտության հիմունքներ		102	68	1
2	Հողի մշակման համակարգերը և ագրոտեխնիկան		102	68	1
3	Պարարտանյութեր, նրանց տեսակները և օգտագործումը		102	68	1
4	Բույս.կյանքին անհրաժեշտ գործոնները և նրանց ռեժիմները		81	54	1
5	Գյուղատնտեսական բեռների և արտադրանքի տեղափոխում, պահեստավորում և բաշխում		81	54	1
6	Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում		108	72	1
7	Մոլախոտերը և պայքարը դրանց դեմ		54	36	1
8	Պտղի և խաղողի տնկանյութի արտադրության տեխնոլոգիաներ		81	54	1
9	Մշակաբույսերի սերմերի արտադրության տեխնոլոգիաներ		102	68	1
10	Կերային մշակաբույսերի և բուսական ծազման կերերի արտադրության տեխնոլոգիաները		108	72	1
11	Գյուղատնտեսական արտադրության կազմակերպում և պլանավորում		108	72	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		1029	686	
	ՀՍՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1	Պտղատու այգիների մշակության և բերքահավաքի տեխնոլոգիա		102	68	2
2	Խաղողի մշակության և բերքահավաքի տեխնոլոգիաներ		102	68	2
3	Բանջարաբուստանային մշակաբույսերի մշակության և բերքահավաքի տեխնոլոգիաները		102	68	2
4	Բույսերի պաշտպանություն		108	72	2
5	Ցանքաշրջանառության համակարգեր և նրանց առանձնահատկությունները		76	51	2
6	Անասնապահական մթերքների և հումքի արտադրության տեխնոլոգիա		102	68	2
7	Գյուղատնտեսական արտադրության հաշվառում և հաշվետվությունների կազմում		102	68	2
8	Գյուղատնտեսական վիճակագրություն և տնտեսական գործնեության վերլուծություն		108	72	2
9	Դաշտային մշակաբույսերի մշակության և բերքահավաքի		108	72	2

	տեխնոլոգիաները				
10	մշակաբույսերի արտադրության տեխնոլոգիաները պաշտպանված գրունտի պայմաններում		102	68	2
11	Լանջերի վրա բազմամյա տնկարքերի հիմնման տեխնոլոգիաները		108	72	2
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		1120	747	
	ԸՆՏՐՈՎԻ		108	72	
	ՊԱՅՈՒՍԱՅԻՆ ԺԱՄԵՐ		82	55	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	66	3497	2376	
	ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		200	200	
	ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐ				
	ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ	11			
	ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ԱՏԵՍԱՎՈՐՈՒՄ	4			
	ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՄՓՈՓԻՉ ԱՏԵՍԱՎՈՐՈՒՄ	2			
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	83			